

HỒ NGỌC KHẢI – LÊ ANH TUẤN (đồng Tổng Chủ biên)
ĐẶNG CHÂU ANH (Chủ biên)
LƯƠNG DIỆU ÁNH – NGUYỄN ĐĂNG BỬU – TRẦN NGỌC HƯNG
TRỊNH MAI TRANG – TÔ NGỌC TÚ – LÂM ĐỨC VINH

ÂM NHẠC

Sách giáo viên

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HỒ NGỌC KHẢI – LÊ ANH TUẤN (đồng Tổng Chủ biên)

ĐẶNG CHÂU ANH (Chủ biên)

LƯƠNG DIỆU ÁNH – NGUYỄN ĐĂNG BỬU – TRẦN NGỌC HƯNG

TRỊNH MAI TRANG – TÔ NGỌC TÚ – LÂM ĐỨC VINH

ÂM NHẠC

Sách giáo viên

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

CÁC TỪ VIẾT TẮT

CTTT	Chương trình tổng thể
HS	học sinh
GV	giáo viên
NLÂN	năng lực âm nhạc
NLC	năng lực chung
PC	phẩm chất
PL	phụ lục
SGK	sách giáo khoa
SGV	sách giáo viên
YCCĐ	yêu cầu cần đạt

Chân trời sáng tạo

LỜI NÓI ĐẦU

Sách giáo viên Âm nhạc 2 được biên soạn nhằm hỗ trợ giáo viên thiết kế bài học môn Âm nhạc lớp 2 theo hướng mở, sinh động, hấp dẫn, nhằm mục tiêu phát triển toàn diện phẩm chất và năng lực học sinh.

Sách giáo viên Âm nhạc 2 gồm hai phần:

– **Phần một: NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ CHƯƠNG TRÌNH VÀ PHƯƠNG PHÁP TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC THEO SÁCH GIÁO KHOA ÂM NHẠC 2.**

– **Phần hai: HƯỚNG DẪN TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC THEO SÁCH GIÁO KHOA ÂM NHẠC 2.**

Ở Phần một, sách nêu ra những vấn đề về chương trình, phương pháp, tổ chức hoạt động dạy học theo từng nội dung, phương pháp đánh giá,... giúp giáo viên có cơ sở để thực hiện các hoạt động dạy học.

Ở Phần hai, sách đưa ra những gợi ý giúp giáo viên xác định các mục tiêu bài học và các yêu cầu cần đạt trong mỗi chủ đề, cụ thể hoá các nội dung ở từng chủ đề thành những hoạt động dạy học trên lớp. Tuy nhiên, việc gợi ý này chỉ mang tính tham khảo, tùy tình hình thực tế trong hoạt động dạy học, giáo viên cần sáng tạo, linh hoạt để có thể tối ưu hoá việc dạy học phát triển năng lực âm nhạc đến học sinh.

Chúng tôi hi vọng, cuốn sách này là người bạn đồng hành của quý thầy cô trong việc triển khai Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc 2018 nói chung và sách giáo khoa Âm nhạc 2 nói riêng.

Chân thành cảm ơn sự ủng hộ của quý thầy cô.

NHÓM TÁC GIẢ

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU.....	3
------------------	---

PHẦN MỘT: NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ CHƯƠNG TRÌNH VÀ PHƯƠNG PHÁP

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC THEO SÁCH GIÁO KHOA ÂM NHẠC 2	5
---	---

I. MỤC TIÊU CỦA CHƯƠNG TRÌNH MÔN ÂM NHẠC CẤP TIỂU HỌC	6
---	---

II. PHẨM CHẤT, NĂNG LỰC CẦN ĐẠT Ở HỌC SINH TIỂU HỌC.....	6
--	---

III. GIỚI THIỆU VỀ PHƯƠNG PHÁP VÀ KỸ THUẬT DẠY HỌC Ở CẤP TIỂU HỌC.....	8
--	---

IV. GIỚI THIỆU CÁC PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC ÂM NHẠC TIỀN TIẾN CỦA THẾ GIỚI	9
---	---

V. TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC VÀ ĐÁNH GIÁ NĂNG LỰC ÂM NHẠC Ở LỚP 2	10
---	----

VI. ÔN TẬP, KIỂM TRA ĐÁNH GIÁ CUỐI HỌC KÌ	22
---	----

PHẦN HAI: HƯỚNG DẪN TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC

THEO SÁCH GIÁO KHOA ÂM NHẠC 2	23
-------------------------------------	----

CHỦ ĐỀ 1: RỘN RÀNG NGÀY MỚI	24
-----------------------------------	----

CHỦ ĐỀ 2: NHỊP ĐIỀU BẠN BÈ.....	30
---------------------------------	----

CHỦ ĐỀ 3: VUI BƯỚC TỚI TRƯỜNG	36
-------------------------------------	----

CHỦ ĐỀ 4: THIÊN NHIÊN TƯƠI ĐẸP	42
--------------------------------------	----

CHỦ ĐỀ 5: MÙA XUÂN HÂN HOAN.....	50
----------------------------------	----

CHỦ ĐỀ 6: LỜI RU YÊU THƯƠNG	56
-----------------------------------	----

CHỦ ĐỀ 7: GIAI ĐIỆU QUÊ HƯƠNG	64
-------------------------------------	----

CHỦ ĐỀ 8: VUI CÙNG ÂM NHẠC	70
----------------------------------	----

PHỤ LỤC:	78
----------------	----

BÀI HÁT THAY THẾ	78
------------------------	----

BẢN NHẠC DÙNG TRONG PHẦN NGHE NHẠC	82
--	----

TÀI LIỆU THAM KHẢO	86
--------------------------	----

PHẦN MỘT

NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ CHƯƠNG TRÌNH VÀ PHƯƠNG PHÁP TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC THEO SÁCH GIÁO KHOA ÂM NHẠC 2

I. MỤC TIÊU CỦA CHƯƠNG TRÌNH MÔN ÂM NHẠC CẤP TIỂU HỌC

Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc do Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành theo Thông tư 32/2018/TT-BGDĐT nêu rõ mục tiêu của giáo dục Âm nhạc ở cấp Tiểu học như sau: *“Chương trình môn Âm nhạc cấp Tiểu học giúp học sinh bước đầu làm quen với kiến thức âm nhạc phổ thông, sự đa dạng của thể giới âm nhạc và các giá trị âm nhạc truyền thống; hình thành một số kỹ năng âm nhạc ban đầu; nuôi dưỡng cảm xúc thẩm mỹ và tình yêu âm nhạc, hứng thú tham gia các hoạt động âm nhạc phù hợp với lứa tuổi; góp phần hình thành và phát triển cho học sinh những phẩm chất chủ yếu (yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm) và các năng lực chung (tự chủ và tự học, giao tiếp và hợp tác, giải quyết vấn đề và sáng tạo).”*

Từ những mục tiêu trên, giáo viên (GV) âm nhạc tiểu học cần nhận thức rằng hầu hết các nội dung và hoạt động dạy học âm nhạc ở lớp 2 chủ yếu là giúp học sinh (HS) khám phá và làm quen với âm nhạc ở mức độ trải nghiệm và phát triển hơn so với lớp 1. Mỗi GV cần phát huy vai trò sáng tạo trong quá trình chuyển tải các nội dung trong sách giáo khoa (SGK) thành những hoạt động dạy – học âm nhạc hấp dẫn và vui tươi cho HS; để các em đến với âm nhạc một cách hồn nhiên, học mà chơi – chơi mà học. Mặt khác, chính mỗi GV cần nhận thức trách nhiệm bảo đảm việc giáo dục các phẩm chất và năng lực chung bên cạnh việc phát triển các năng lực âm nhạc đặc thù cho HS nhằm giúp các em có nhân cách sống cao đẹp trong tương lai.

II. PHẨM CHẤT, NĂNG LỰC CẦN ĐẠT Ở HỌC SINH TIỂU HỌC

1. Phẩm chất

Các phẩm chất chủ yếu mà Chương trình giáo dục phổ thông Tổng thể (gọi tắt là Chương trình Tổng thể (CTTT)) hướng đến xây dựng cho HS phổ thông là yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực và trách nhiệm. Tuy nhiên, đối với HS tiểu học, các biểu hiện về yêu cầu cần đạt (YCCĐ) ở mỗi phẩm chất thể hiện ở mức độ ban đầu; bắt đầu với những mối quan hệ gần gũi từ gia đình, đến nhà trường và cộng đồng. Trách nhiệm của mỗi GV âm nhạc tiểu học là nghiên cứu, suy ngẫm và vận dụng linh hoạt CTTT; nhận biết được các mức độ của YCCĐ mà từng bài học có thể hướng đến xây dựng và phát triển trong mỗi HS.

Các mức độ YCCĐ ở từng phẩm chất cụ thể được CTTT chi tiết từng cấp học phổ thông; vậy, ngoài các gợi ý trong sách giáo viên (SGV) này, GV cần nối kết các mô tả cụ thể ở *Mục IX phần 2. Yêu cầu cần đạt về phẩm chất chủ yếu của học sinh* ở CTTT để tập trung cho quá trình sư phạm của mình một cách phù hợp với đặc điểm nhận thức lứa tuổi của HS. Chú ý không đưa ra các yêu cầu quá cao, sử dụng các thuật ngữ quá chuyên nghiệp trong quá trình dạy học đối với HS tiểu học khi đề cập đến các giá trị và phẩm chất sống. Đối với HS tiểu học, quá trình giáo dục trẻ đến với các phẩm chất phải qua con đường trải nghiệm thực tiễn một cách từ từ để hình thành các ứng xử rồi đến các thói quen; dần dần các thói quen đó trở thành nhận thức và phong cách sống.

2. Năng lực chung

Ngoài việc tập trung phát triển các năng lực đặc thù, các phẩm chất, các chương trình môn học bao gồm cả môn Âm nhạc còn chú trọng đến việc xây dựng và bồi dưỡng các năng lực chung nhằm trang bị cho thế hệ công dân Việt Nam mới bản lĩnh, đầy đủ năng lực để xây dựng, phát triển đất nước trong xu thế toàn cầu hoá. Vì vậy, khi thiết kế các bài học ở mỗi chủ đề, từ SGK Âm nhạc 2, GV cần chú trọng đến giáo dục các năng lực chung (CTTT Mục IX, phần 3, 4), bao gồm:

- Năng lực tự chủ và tự học;
- Năng lực giao tiếp và hợp tác;
- Năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo;
- Năng lực ngôn ngữ;
- Năng lực tính toán;
- Năng lực khoa học;
- Năng lực thẩm mỹ;
- Năng lực công nghệ;
- Năng lực tin học;
- Năng lực thể chất.

Môn Âm nhạc không chỉ giúp phát triển năng lực đặc thù (năng lực âm nhạc) mà còn giúp phát triển năng lực chung cho HS thông qua các bài hát, các hoạt động âm nhạc, trò chơi, vận động và cảm thụ nhạc,... Với mục đích trên, sách được biên soạn nhằm gợi ý, hỗ trợ GV trong việc tổ chức các hoạt động dạy học.

3. Năng lực đặc thù

Năng lực đặc thù mà Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc 2018 hướng đến hình thành và phát triển cho HS bao gồm: **thể hiện âm nhạc, cảm thụ và hiểu biết âm nhạc, ứng dụng và sáng tạo âm nhạc**. Biểu hiện các năng lực này đối với HS tiểu học được mô tả trong chương trình như sau:

Thể hiện âm nhạc	– Bước đầu biết hát một mình và hát cùng người khác, thể hiện đúng giai điệu và lời ca, diễn tả được sắc thái và tình cảm của bài hát. – Đọc nhạc đúng tên nốt, đọc đúng cao độ và trường độ. – Biết chơi nhạc cụ một mình và cùng người khác, thể hiện đúng tiết tấu và giai điệu.
Cảm thụ và hiểu biết âm nhạc	– Bước đầu cảm nhận được vẻ đẹp của tác phẩm âm nhạc, phân biệt được sự khác nhau trong từng thuộc tính của âm nhạc. – Biết vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu. – Nhận biết được câu, đoạn trong bài hát có hình thức rõ ràng, nhận biết được sự giống nhau hoặc khác nhau của các nét nhạc. – Bước đầu biết đánh giá kĩ năng thể hiện âm nhạc của bản thân và người khác.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Bước đầu biết mô phỏng, tái hiện một số âm thanh quen thuộc trong cuộc sống; biết lặp lại có thay đổi mẫu tiết tấu và giai điệu đơn giản theo hướng dẫn của giáo viên.
- Biết làm dụng cụ học tập đơn giản theo hướng dẫn của giáo viên; biết tưởng tượng khi nghe nhạc không lời.
- Biết chia sẻ hiểu biết về âm nhạc với người khác; biết biểu diễn các tiết mục âm nhạc với hình thức phù hợp.

III. GIỚI THIỆU VỀ PHƯƠNG PHÁP VÀ KỸ THUẬT DẠY HỌC Ở CẤP TIỂU HỌC

1. Các phương pháp dạy học phổ biến

Môn Âm nhạc, bên cạnh việc dạy học phát triển kỹ năng âm nhạc đặc thù đề cao tính thực hành và trải nghiệm, còn nhiều hoạt động dạy học có điểm tương đồng với các môn học khác. Vì vậy, GV âm nhạc ở cấp Tiểu học cần vận dụng các phương pháp sư phạm chung trong quá trình tổ chức hoạt động dạy và học trên lớp. Các phương pháp này bao gồm:

- Phương pháp sử dụng ngôn ngữ;
- Phương pháp dạy học trực quan;
- Phương pháp dạy học thực hành;
- Phương pháp kiểm tra đánh giá.

2. Phương pháp dạy học tích cực

Trong xu thế đổi mới giáo dục trên quan điểm “*Lấy học sinh làm trung tâm*” và “*Dạy học phát triển năng lực học sinh*” của đất nước, Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc 2018 phát triển các nội dung dạy học theo xu hướng tiếp cận các tiến bộ của giáo dục âm nhạc thế giới, kế thừa và phát triển những điểm mạnh của Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc 2006. Chính vì vậy, GV âm nhạc cần học tập và vận dụng các phương pháp dạy học tích cực để vận dụng một cách tốt nhất và hiệu quả trong tổ chức các hoạt động dạy học trong các bài học âm nhạc của mình. Chính các phương pháp này sẽ hỗ trợ để phát triển các năng lực chung khác trong quá trình sư phạm của mình. Các phương pháp này bao gồm:

- Phương pháp đặt và giải quyết vấn đề;
- Phương pháp dạy học theo dự án;
- Phương pháp hoạt động nhóm;
- Phương pháp thực hành;
- Phương pháp làm mẫu;
- Phương pháp trò chơi;
- Phương pháp đóng vai;
- ... và nhiều phương pháp khác.

Trong xu thế phát triển của khoa học giáo dục thế giới, ngoài các phương pháp dạy học được phát triển có tính hệ thống như đã kể trên, nhiều kỹ thuật giáo dục mà giáo dục hiện đại đã và

đang vận dụng được đánh giá cao bởi tính hiệu quả của chúng trong xu hướng tích cực hoá hoạt động dạy và học. Các kĩ thuật dạy học này bao gồm:

- Kĩ thuật thảo luận;
- Kĩ thuật chậu (bể) cá;
- Kĩ thuật thông tin phản hồi;
- Kĩ thuật khăn trải bàn;
- Kĩ thuật các mảnh ghép;
- Kĩ thuật KWL;
- ... và nhiều kĩ thuật khác.

GV cần chú ý rằng: việc vận dụng các phương pháp và kĩ thuật dạy học phải thật sự linh hoạt; phù hợp với đặc điểm, nhận thức của HS, với bối cảnh và các điều kiện sư phạm khác mới đạt được mục tiêu dạy học. Không nên áp dụng một cách gò bó, khiến cưỡng làm cho tiết học, bài học âm nhạc mất đi tính nghệ thuật, tự nhiên. Dù áp dụng phương pháp hay kĩ thuật dạy học nào thì vấn đề cần đạt quan trọng nhất là HS phải được trải nghiệm, học mà chơi – chơi mà học, ngày mỗi ngày tiến bộ phát triển một tình yêu với âm nhạc và hứng thú được tham gia các hoạt động âm nhạc; rồi mới đến các năng lực âm nhạc đặc thù.

IV. GIỚI THIỆU CÁC PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC ÂM NHẠC TIÊN TIẾN CỦA THẾ GIỚI

Ngoài các định hướng về phương pháp giáo dục âm nhạc chung, GV âm nhạc cần nghiên cứu và ứng dụng các phương pháp dạy học âm nhạc tiên tiến của thế giới để mang lại cơ hội cho HS được tham gia tích cực vào không gian của âm nhạc qua các hoạt động đa dạng, phong phú. Các phương pháp này bao gồm:

1. Phương pháp Dalcroze (Thụy Sĩ)

Dựa trên quan điểm “*Âm thanh đi trước kí hiệu*” của Pestalozzi (1746 – 1827), nhà giáo dục âm nhạc người Thụy Sĩ, phương pháp Dalcroze định hướng xây dựng các kĩ năng, kiến thức âm nhạc cho trẻ em thông qua sự khám phá vận động âm nhạc dựa trên các tác nhân về tiết tấu (Rhythmic stimulus) (Campbell, 1991).

Các công cụ dạy học:

- Kí xướng âm theo hệ Do cố định (Fixed Do);
- Biến tấu – Ngẫu hứng (Improvisation);
- Vận động theo nhịp điệu (Dalcroze eurhythmics).

2. Phương pháp Kodály (Hungary)

Môi trường giáo dục âm nhạc phải tích cực và đầy niềm vui với sự vận dụng đa dạng bài hát thiếu nhi, đồng dao, các trò chơi âm nhạc, vận động và các vũ điệu dân gian.

Các công cụ dạy học:

- Xương âm theo hệ Do di động (Movable Do);
- Đọc nhạc bằng kí hiệu nốt nhạc bàn tay (Hand signs);
- Đọc tiết tấu bằng âm tiết (Rhythm duration syllables);
- Nốt nhạc bằng hình tượng (Iconic notation);
- Tư liệu âm nhạc phải chú trọng âm nhạc dân ca và truyền thống, các tác phẩm âm nhạc cổ điển có tính nghệ thuật cao.

3. Phương pháp Orff-Schulwerk (Đức)

Các hoạt động âm nhạc dựa trên tính hệ thống bởi kết hợp hát, vũ điệu, vận động, đa dạng việc đọc âm hình tiết tấu và chơi nhạc cụ. Lớp học âm nhạc theo phương pháp này sử dụng rất nhiều nhạc cụ khác nhau, bao gồm các nhạc cụ tiết tấu và các nhạc cụ giai điệu.

Các công cụ dạy học:

- Nói theo nhịp điệu (Speech);
- Hát (Singing);
- Chơi nhạc cụ (Playing instruments);
 - + Bộ gõ cơ thể (Body percussion)^(*)
 - + Nhạc cụ cầm tay không định âm (Unpitched hand percussions)
- Nhạc cụ Orff (Orff instruments).

Các phương pháp dạy học âm nhạc được giới thiệu trên có tính tiêu biểu và đang được vận dụng ở nhiều quốc gia trên thế giới, còn một số định hướng phương pháp dạy học khác như Suzuki, Carabo-Cone, World Music Pedagogy khởi xướng bởi Patricia Shehan Campbell, hay Lí thuyết về học tập âm nhạc của Gordon,... Mỗi GV cần tìm hiểu, tự học và nghiên cứu vận dụng thêm.

V. TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC VÀ ĐÁNH GIÁ NĂNG LỰC ÂM NHẠC Ở LỚP 2

1. Tổ chức hoạt động dạy học Nghe nhạc và đánh giá

1.1. Nội dung học tập và yêu cầu cần đạt phần Nghe nhạc lớp 2

Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc nêu rõ:

Lớp	Nội dung	Yêu cầu cần đạt
2	Một số bản nhạc có lời và không lời phù hợp với độ tuổi.	– Biết lắng nghe và vận động cơ thể hoặc gõ đệm phù hợp với nhịp điệu. – Bước đầu biết cảm nhận về đặc trưng của âm thanh trong cuộc sống và trong âm nhạc; cảm nhận âm thanh cao – thấp, dài – ngắn, to – nhỏ, các loại âm sắc, nhịp độ nhanh – chậm. – Nêu được tên bản nhạc.

(*) Thuật ngữ *Body Percussion* được dịch sang tiếng Việt là *Bộ gõ cơ thể*. Tuy nhiên trong sách này nhóm tác giả dùng cụm từ *Vận động cơ thể* để thay thế.

1.2. Tổ chức hoạt động dạy học Nghe nhạc

• *Nghe nhạc có lời*

Chủ yếu là các ca khúc thiếu nhi có chủ đề hay nội dung gần gũi; thể loại, hình thức và cấu trúc phù hợp với đặc điểm âm nhạc lứa tuổi HS đầu cấp. Mục tiêu của nội dung học tập này để phát triển tai nghe âm nhạc; mở rộng vốn bài hát thiếu nhi, dân ca; tăng cường hiểu biết và cảm thụ âm nhạc cho HS. Hơn thế nữa, hoạt động này hình thành thói quen nghe nhạc cho HS, làm phong phú đời sống tinh thần cho các em.

Hoạt động tổ chức dạy học *Nghe nhạc có lời* ở lớp 2 có thể gồm các bước sau:

- Giới thiệu ca khúc (tên ca khúc, tên và chân dung tác giả; dân ca dân tộc, quốc gia,...).
- Nghe ca khúc (nghe biểu diễn từ audio/ video hoặc GV hát,...) có thể kết hợp các vận động cơ thể đơn giản để hoà nhịp khi nghe nhạc.
- HS trả lời các câu hỏi gợi ý của GV sau khi nghe lại ca khúc, ví dụ: đặc điểm âm nhạc: vui – buồn, nhanh – chậm; cảm xúc của HS: thích – không thích, hay – không hay; nội dung và ý nghĩa của lời ca,...
- GV đưa ra các đánh giá chung về bài hát; liên hệ giáo dục phẩm chất cho HS.

• *Nghe nhạc không lời*

Hoạt động tổ chức dạy học *Nghe nhạc không lời* ở lớp 2 có thể thực hiện theo các bước được gợi ý sau:

- Mở nhạc (audio/video của tác phẩm) có thể kết hợp cho HS bắt chước vận động của GV.
- Nghe và quan sát hình ảnh minh hoạ, kết hợp các vận động đơn giản (HS phản ứng và làm theo GV).
- HS trả lời các câu hỏi gợi ý của GV sau khi nghe tác phẩm, ví dụ: cảm xúc cá nhân về tác phẩm: hay – không hay, thích – không thích, về đặc điểm âm nhạc: vui – buồn, nhanh – chậm,...
- Nghe nhạc và hình dung về sự vật, hiện tượng (theo gợi ý của GV).

Chú ý: GV có thể chọn lựa, thiết kế và thực hiện trình tự các bước khác nhau một cách linh hoạt và sáng tạo, không nên mặc định hay gò ép các bước theo một trật tự nào, miễn là đạt được mục tiêu và YCCĐ của bài học. Nếu không có phương tiện để nghe nhạc, GV có thể tự chơi đàn (đàn phím điện tử/piano) theo các bản nhạc trong phần Phụ lục (PL) của sách này.

1.3. Đánh giá

GV nên quan sát, đánh giá thường xuyên hơn là định kì. Đánh giá ngay khi HS tham gia hoạt động *Nghe nhạc*. Đánh giá định kì có thể thực hiện theo cặp, nhóm nhỏ để động viên các HS thiếu tự tin hoặc hạn chế về năng khiếu, kĩ năng âm nhạc. Mỗi lần đánh giá nên chọn lựa một hoặc hai nhiệm vụ dưới đây mà thôi.

Các nhiệm vụ để đánh giá năng lực nghe nhạc của HS, bao gồm:

- Nghe, nêu được tên ca khúc, tác giả hay dân ca dân tộc, vùng, quốc gia nào tuy đặc trưng từng bài (chủ yếu cho nhạc có lời).
- Nghe và vận động theo nhạc.
- Nêu được đặc điểm chung về nội dung, tính chất âm nhạc (nhANH – chậm, vui – buồn,...).
- Nghe, ứng tác hoặc sáng tạo vận động (mức độ cao) tại chỗ.

2. Tổ chức hoạt động dạy học Hát và đánh giá

2.1. Nội dung học tập và yêu cầu cần đạt phần Hát lớp 2

Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc nêu rõ:

Lớp	Nội dung	Yêu cầu cần đạt
2	Bài hát tuổi HS (7 – 8 tuổi), đồng dao, dân ca Việt Nam, bài hát nước ngoài. Các bài hát ngắn gọn, đơn giản, có nội dung, âm vực phù hợp với độ tuổi; đa dạng về loại nhịp và tính chất âm nhạc.	– Hát với giọng hát tự nhiên, tư thế phù hợp. – Bước đầu hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái. – Hát rõ lời và thuộc lời; duy trì được tốc độ ổn định. – Biết hát với các hình thức đơn ca, song ca, tốp ca, đồng ca. – Nêu được tên bài hát và tên tác giả. – Biết hát kết hợp gõ đệm, vận động đơn giản hoặc trò chơi.

Số lượng bài hát theo SGK Âm nhạc 2 là 8 bài, được bố trí theo 8 chủ đề. Các chủ đề được xây dựng dựa trên tiêu chí về nội dung âm nhạc. Tuy nhiên, các bài hát ở mỗi chủ đề được chọn lọc và sắp xếp có nội dung về nhà trường, thầy cô giáo; các sự kiện lớn về chính trị, xã hội và cộng đồng; lễ hội truyền thống của dân tộc,...

Ngoài các bài hát trong SGK, GV được quyền lựa chọn các bài hát khác để dạy cho HS từ các bài được gợi ý trong SGK này hoặc từ các bài hát thiếu nhi (đã được công bố và có nguồn xuất bản tin cậy) đang phổ biến. Tuy nhiên, cần chú ý đến sự tương ứng về chủ đề, nội dung bài hát trong SGK; độ khó về tiết tấu và giai điệu sao cho phù hợp với đặc điểm giọng hát và nhận thức của HS lớp 2.

2.2. Tổ chức hoạt động dạy học Hát

Trong tài liệu này, nhằm tôn trọng sự sáng tạo của mỗi GV, các bước dạy học hát không được đánh số thứ tự. GV được quyền tổ chức lớp học của mình theo các trật tự khác nhau, miễn sao HS đạt được mục tiêu dạy học và các YCCĐ.

• Học hát

- Tìm hiểu bài hát (tên bài, nội dung bài thể hiện qua lời ca, tên tác giả; dân ca dân tộc, quốc gia nào,...).
- Đọc lời ca, đọc suôn và đọc theo tiết tấu.

- Nghe hát mẫu (GV hát, nghe qua audio/video, nghe GV thể hiện giai điệu bài hát trên nhạc cụ, ...).
- Khởi động giọng (trò chơi có tác động đến hoạt động của cơ quan phát âm, khám phá khả năng phát âm của giọng nói – giọng hát (vocal exploration); các mẫu luyện âm đơn giản, ...).
- Tập hát từng câu (theo lời móc xích, theo phân đoạn ngắn, ...).
- Hát cả bài.
- Hát với nhạc đệm.
- Luyện tập, biểu diễn.
- GV đưa ra các đánh giá chung về nội dung bài hát; liên hệ giáo dục phẩm chất cho HS.

• *Ôn tập và phát triển kỹ năng hát*

- Nghe lại bài hát đã học.
- Nhắc lại tên bài hát, tác giả, nội dung (có thể dùng tranh hoặc hình ảnh minh họa gợi ý).
- Hát lại và sửa chỗ sai (nếu có), luyện tập các chỗ khó.
- Thể hiện sắc thái.
- Hát kết hợp gõ đệm, vận động theo nhạc; hát kết hợp với thực hiện các vận động cơ thể hoặc cả hai.
- Hát kết hợp trò chơi.
- Thi đua giữa các tổ, nhóm.
- Trình bày hoặc biểu diễn bài hát theo các hình thức đơn ca, song ca, tốp ca, đồng ca.
- Cảm nhận về tính chất âm nhạc của bài hát như cường độ, tốc độ, giai điệu và tiết tấu.

2.3. *Đánh giá*

- Chú trọng đánh giá thường xuyên hơn là đánh giá định kì; đánh giá ngay trong giờ học hát hoặc ôn tập bài hát.
- Đánh giá theo cặp, nhóm nhỏ nhằm động viên các HS thiếu tự tin, giọng không hay; đánh giá cá nhân để xác định mức độ tiến bộ của HS; để khuyến khích những HS có năng khiếu ca hát.
- Đánh giá kết hợp kỹ năng hát và các kỹ năng khác như gõ đệm, vận động cơ thể, múa, ... Tuy nhiên, chỉ giao một nhiệm vụ kết hợp trong mỗi lần đánh giá HS. Vận dụng kiểu hát: nối tiếp, đối đáp, hát có lĩnh xướng.
- Cần khuyến khích HS tự đánh giá và đánh giá lẫn nhau (chú trọng các yếu tố tích cực, hạn chế đánh giá các yếu tố tiêu cực).

3. Tổ chức hoạt động dạy học Đọc nhạc và đánh giá

3.1. Nội dung học tập và yêu cầu cần đạt phần Đọc nhạc lớp 2

Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc nêu rõ:

Lớp	Nội dung	Yêu cầu cần đạt
2	Giọng Đô trưởng. Các mẫu âm ngắn, đơn giản, dễ đọc, âm vực phù hợp với độ tuổi. Chủ yếu sử dụng trường độ: trắng, đen, móc đơn và dấu lặng đen.	– Đọc đúng tên nốt; bước đầu thể hiện đúng cao độ và trường độ các mẫu âm. – Cảm nhận và phân biệt được âm thanh cao – thấp, dài – ngắn, to – nhỏ.

YCCĐ đối với HS lớp 2 nói riêng và lớp 1, 2, 3 bậc Tiểu học nói chung về năng lực âm nhạc đặc thù ở phần Đọc nhạc ở mức độ thấp; chủ yếu cho HS làm quen với việc đọc âm có cao độ, biết được tên nốt và tương quan cao độ của các nốt. Việc đọc nhạc nhằm phát triển các kĩ năng và phản xạ về phát âm và tai nghe âm nhạc cho HS, hình thành nhận thức thẩm mĩ về thế giới âm thanh, vai trò của âm thanh trong âm nhạc; chuẩn bị cho HS học Đọc nhạc theo hệ thống kí âm phương Tây và phổ biến của thế giới.

3.2. Tổ chức hoạt động dạy học Đọc nhạc

Tiếp nối từ SGK Âm nhạc 1, đối với SGK Âm nhạc 2 được mở rộng thêm về cao độ dựa trên hai thang 5 âm, gồm: Đô - Rê - Mi - Son - La - Đồ và Đô - Rê - Pha - Son - La - Đồ (thang ngũ âm). Đây chính là hai thang âm đặc trưng trong âm nhạc dân tộc Việt Nam; qua đó, HS được trải nghiệm và biết thêm về sự đa dạng trong âm nhạc dân tộc.

• Các bước dạy học đọc nhạc theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay:

Tài liệu *Hướng dẫn dạy học môn Nghệ thuật tiểu học theo Chương trình giáo dục phổ thông mới - Phần Âm nhạc*, NXB Đại học Sư phạm Hà Nội (Lê Anh Tuấn, Đỗ Thanh Hiền, Hồ Ngọc Khải, 2019) có nêu quy trình dạy học Đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay gồm 5 bước sau:

- Bước 1: GV giới thiệu, hướng dẫn HS thực hiện kí hiệu bàn tay của các nốt nhạc.
- Bước 2: GV vừa đọc nhạc vừa dùng kí hiệu bàn tay thể hiện các nốt nhạc hoặc mẫu âm; HS lặp lại.
- Bước 3: GV đọc các nốt nhạc hoặc mẫu âm (không làm kí hiệu nốt nhạc bàn tay); HS đọc lặp lại kết hợp thể hiện các kí hiệu nốt nhạc bàn tay.
- Bước 4: GV thể hiện các nốt nhạc, mẫu âm, câu nhạc,... bằng kí hiệu nốt nhạc bàn tay (không đọc nhạc); HS đọc nhạc kết hợp thể hiện các kí hiệu nốt nhạc bàn tay.
- Bước 5: GV đánh trên đàn phím các mẫu âm ngắn; HS lắng nghe, đọc nhạc kết hợp thể hiện các kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

Mặc dù, đây là một quy trình dạy Đọc nhạc bằng kí hiệu nốt nhạc bàn tay; tuy nhiên, không nhất thiết GV phải luôn tuân theo thứ tự các bước, mà có thể thực hiện một vài bước trong tổ chức một hoạt động dạy học. Bởi mỗi bước đều hàm ý trọng tâm phát triển một kĩ năng nhất định.

3.3. Đánh giá

Đánh giá năng lực đọc nhạc qua kí hiệu nốt nhạc bàn tay chủ yếu dưới các hình thức sau:

- GV thực hiện một mẫu âm bằng kí hiệu nốt nhạc bàn tay, HS quan sát đọc cao độ.
- HS nhìn vào một mẫu âm (được viết bằng hình dấu tay) và đọc lên kèm theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay.
- HS tự nghĩ ra một mẫu âm gồm các nốt đã cho (3 đến 4 cao độ khác nhau), làm kí hiệu nốt nhạc bàn tay và đọc nhạc.

Khi đánh giá kĩ năng đọc nhạc của HS nên đánh giá từng phần:

- Cao độ
- Tiết tấu
- Kết hợp cao độ và tiết tấu.

Chủ yếu phần kiểm tra là để đánh giá sự tiến bộ về việc phát triển kĩ năng đọc nhạc của HS. GV nên đồng hành, giúp đỡ HS, động viên HS để các em tự tin và quen dần với việc đọc âm thanh có cao độ, biết yêu âm nhạc và ham thích được tham gia các hoạt động âm nhạc. Ở một số HS gặp khó khăn trong phát âm (vì nhiều nguyên nhân sinh lí, thể lí, hoặc tâm lí,...), GV cần nhẹ nhàng, khuyến khích để các em quen dần. Cần nhớ rằng, chính việc đọc nhạc cũng là một biện pháp để điều chỉnh các khiếm khuyết về tai nghe và phát âm của trẻ.

Cần chú ý đến tính vừa sức và trí nhớ âm nhạc của HS lớp 2 khi soạn các mẫu bài tập. Các mẫu âm sử dụng để đánh giá việc đọc nhạc của HS lớp 2 cần:

- Ngắn (4 đến 5 nốt)
- Liên bậc hoặc quãng gần; không nhảy quãng xa
- Nối kết tiết tấu mạch lạc; phải kết thúc ở các nốt trắng hoặc đen; không tạo các hiệu ứng của đảo phách, nghịch phách.

4. Tổ chức hoạt động dạy học Nhạc cụ và đánh giá

4.1. Nội dung học tập và yêu cầu cần đạt phần Nhạc cụ lớp 2

Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc nêu rõ:

Lớp	Nội dung	Yêu cầu cần đạt
2	Một số mẫu tiết tấu ngắn, đơn giản. Chủ yếu sử dụng trường độ: trắng, đen, móc đơn, và dấu lặng đen.	– Biết chơi nhạc cụ đúng tư thế và đúng cách. – Bước đầu thể hiện đúng trường độ các mẫu tiết tấu; duy trì được tốc độ ổn định. – Biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.

4.2. Tổ chức hoạt động dạy học Nhạc cụ

Phần Nhạc cụ của SGK Âm nhạc 2 được thiết kế gồm 2 mạch: nhạc cụ gõ và vận động cơ thể. Các nhạc cụ gõ được sử dụng là những nhạc cụ dân tộc, bao gồm: thanh phách, trống nhỏ, song loan; nhạc cụ nước ngoài như: tambourine, triangle. Vận động cơ thể sử dụng các động tác

dễ thực hiện như: vỗ tay, vỗ đùi, giậm chân. Các mẫu bài tập được thiết kế theo nhóm 3 hoặc 4 phách đơn giản. Hình ảnh minh hoạ tiết tấu sinh động, hấp dẫn và phù hợp với HS lớp 2. Đặc biệt, trong phần này có một số bài tập gõ đệm cho bài hát kết hợp các nhạc cụ gõ với vận động cơ thể nhằm tăng thêm phần hứng thú và trải nghiệm âm nhạc cho HS.

• *Các bước dạy học nhạc cụ:*

- Bước 1: GV giới thiệu nhạc cụ và hướng dẫn những kĩ thuật chơi nhạc cụ (hoặc động tác vận động cơ thể) để HS làm quen và bắt chước.
- Bước 2: GV yêu cầu HS quan sát và thực hiện mẫu luyện tập từ 2 – 3 lần. Sau đó, HS tự thực hiện các kĩ thuật (hoặc động tác) được học. Ở những mẫu tiết tấu khó, GV nên làm mẫu với tốc độ chậm trong vài lần để HS quan sát và mô phỏng dễ dàng.
- Bước 3: GV hướng dẫn HS rèn luyện từng mẫu bài tập; quan sát và giúp những HS thực hiện chưa được tốt chỉnh sửa.

GV cần chú ý: các bước dạy học nhạc cụ và vận động cơ thể nêu trên chỉ mang tính chất gợi ý; tùy vào tình hình thực tế trên lớp mà GV có sự điều chỉnh các bước dạy học cho phù hợp và đạt hiệu quả cao.

- Phần nội dung thực hành gõ đệm cho bài hát trong SGK không nhất thiết phải cho HS gõ đệm hết tất cả các mẫu đệm, GV cần linh động cho HS thực hiện theo nhóm hoặc cá nhân gõ đệm từng mẫu kết hợp hoà tấu từ 2 đến 3 mẫu âm gõ đệm.
- GV cần liên hệ giáo dục phẩm chất cho HS biết bảo quản nhạc cụ, giao tiếp và hợp tác,...

4.3. Đánh giá

Đánh giá năng lực nhạc cụ chủ yếu thông qua các hình thức sau:

- Gõ đệm cho bài hát bằng thanh phách, trống nhỏ, song loan, tambourine, triangle và các động tác vận động cơ thể theo mẫu đã học.
- Quan sát, thực hiện đúng động tác gõ thanh phách, trống nhỏ, song loan, tambourine, triangle và vận động cơ thể theo mẫu được GV hướng dẫn.
- Biết lặp lại có thay đổi mẫu tiết tấu đơn giản từ những gợi ý của GV.

Khi đánh giá kĩ năng đọc nhạc của HS, GV nên đánh giá từng phần:

- Mẫu tiết tấu nhạc cụ gõ: thanh phách, trống nhỏ, song loan, tambourine, triangle.
- Mẫu tiết tấu vận động cơ thể.
- Kết hợp các mẫu để gõ đệm cho bài hát.

Chủ yếu phần kiểm tra là để đánh giá sự tiến bộ về việc phát triển kĩ năng chơi nhạc cụ của HS. GV nên đồng hành, giúp đỡ HS, động viên HS để các em tự tin và quen dần với việc chơi nhạc cụ, khơi gợi sự hiểu biết âm nhạc và ham thích được tham gia các hoạt động âm nhạc. Phát

triển năng lực âm nhạc cho HS thông qua việc HS sáng tạo các mẫu tiết tấu. Chơi nhạc cụ cũng góp phần rèn luyện phẩm chất, năng lực làm việc nhóm cho HS.

Cần chú ý đến tính vừa sức của HS lớp 2 khi soạn các mẫu kiểm tra. Các mẫu tiết tấu sử dụng để đánh giá việc học nhạc cụ của HS lớp 2 cần:

- Mẫu gồm 2, 3, 4 phách, sử dụng hình nốt đen, móc đơn và dấu lặng.
- Tạo cảm giác nghỉ ở những phách cuối để HS dễ dàng lặp lại mẫu.

5. Tổ chức hoạt động dạy học Thường thức âm nhạc và đánh giá

5.1. Nội dung học tập và yêu cầu cần đạt phần Thường thức âm nhạc lớp 2

Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc nêu rõ:

Lớp	Nội dung	Yêu cầu cần đạt
2	– Tìm hiểu nhạc cụ: Một số nhạc cụ phổ biến của Việt Nam và nước ngoài.	– Nêu được tên của một số nhạc cụ phổ biến được học. – Nhận biết được nhạc cụ khi xem biểu diễn.
	– Câu chuyện âm nhạc: Một số câu chuyện âm nhạc phù hợp với độ tuổi.	– Nêu được tên các nhân vật yêu thích. – Kể được câu chuyện ngắn theo hình ảnh minh hoạ. – Bước đầu biết minh hoạ cho một số tình tiết của câu chuyện bằng âm thanh hoặc động tác theo hướng dẫn của GV.

5.2. Tổ chức hoạt động dạy học Thường thức âm nhạc: Tìm hiểu nhạc cụ

- Bước 1: GV giới thiệu cho HS về các loại nhạc cụ có trong bài học. Có thể dùng hình ảnh hoặc nhạc cụ trực quan để minh hoạ cho bài học.
- Bước 2: GV cho HS khám phá các nhạc cụ bằng hình ảnh, video biểu diễn (hoặc tiếp xúc trực tiếp nếu có điều kiện); nhận biết âm thanh đặc trưng và cách chơi nhạc cụ.
- Bước 3: GV gợi ý để HS rút ra các đặc điểm về hình dáng, cấu trúc, cách sử dụng cơ bản của từng loại nhạc cụ.
- Bước 4: GV cho HS xem một số video minh hoạ biểu diễn loại nhạc cụ có trong bài học.

5.3. Đánh giá hoạt động dạy học Thường thức âm nhạc: Tìm hiểu nhạc cụ

Đánh giá năng lực hiểu biết nhạc cụ của HS thông qua các hình thức sau:

- HS nêu được tên nhạc cụ; phân biệt được nhạc cụ đó với các nhạc cụ khác.
- HS nhận biết được nhạc cụ đó trong dàn nhạc khi đang biểu diễn trong video, hình ảnh minh hoạ,...

5.4. Tổ chức hoạt động dạy học Thường thức âm nhạc: Câu chuyện âm nhạc

Xu thế chung của giáo dục âm nhạc tại nhiều quốc gia tiên tiến hiện nay sử dụng câu chuyện âm nhạc để tạo điều kiện cho HS trải nghiệm, khám phá các kiến thức và kỹ năng âm nhạc như:

các phương tiện biểu hiện âm nhạc (cao độ, trường độ, cường độ, âm sắc), năng lực âm nhạc cá nhân (mô phỏng, phản ứng, phân tích, sáng tạo,...). Câu chuyện trong giáo dục âm nhạc vận dụng cách kể chuyện và minh hoạ bằng hình ảnh để tăng tính hấp dẫn đối với HS.

• *Các bước tiến hành kể chuyện âm nhạc có thể như sau:*

- Bước 1: Giới thiệu một vài nét về các nhân vật (sử dụng tranh ảnh minh hoạ). Gợi ý cho HS khám phá về tính cách, vận động, âm thanh của các con vật, sự vật hoặc nhân vật có trong câu chuyện.
- Bước 2: Giới thiệu và cho HS bắt chước các âm thanh của sự vật; thể hiện các mẫu âm và vận động của các nhân vật trong câu chuyện.
- Bước 3: GV kể cho HS nghe câu chuyện (theo tranh hoặc trên nền nhạc), khi đến những điểm nhấn cần sự phụ hoạ của HS thì tạm dừng và ra dấu cho HS thể hiện các mẫu âm hay vận động.
- Bước 4: Đối với các câu chuyện giới thiệu về chủ đề hoặc trích đoạn âm nhạc cổ điển thì GV vận động, diễn xuất (như đóng kịch câm), gợi ý cho HS tự hình dung ra nội dung câu chuyện theo cách riêng của mình. GV chỉ cung cấp về tên tác giả, tác phẩm của trích đoạn âm nhạc sau khi HS nghe, vận động, diễn xuất và hoạt động trải nghiệm.

5.5. Đánh giá trong dạy học Thường thức âm nhạc: Câu chuyện âm nhạc

Đánh giá năng lực hiểu biết Câu chuyện âm nhạc của HS thông qua các hình thức sau:

- HS nêu được ý nghĩa nội dung câu chuyện.
- HS nêu được tên các nhân vật có trong câu chuyện.
- HS mô phỏng lại được các âm thanh của các sự vật có trong câu chuyện.
- HS kể lại được khái quát nội dung câu chuyện.

6. Tổ chức hoạt động Khám phá ở mỗi chủ đề trong sách giáo khoa

Theo xu hướng tiến bộ của khoa học giáo dục thế giới, SGK Âm nhạc 2 được xây dựng theo các chủ đề nối kết nhau về nội dung và phát triển các kĩ năng âm nhạc cho HS. Mỗi chủ đề SGK bắt đầu bằng mục Khám phá, được mô tả thành những bức tranh lớn (trang đôi), bao gồm các nhân vật, sự vật, trong bối cảnh sinh động, nhằm hấp dẫn thị giác và phù hợp với tâm lí lứa tuổi HS tiểu học.

Nội dung cơ bản phần Khám phá ở mỗi chủ đề SGK Âm nhạc 2 là giúp HS quan sát, trải nghiệm, hiểu biết về các thành tố và các mặt tương phản bên trong của từng thành tố âm nhạc. Từ đó, HS hình thành các nhận thức cơ bản về âm thanh trong cuộc sống và âm thanh trong các mối quan hệ với âm nhạc. Bên cạnh đó, ở một vài chủ đề, phần Khám phá hướng HS đến những hiểu biết và kĩ năng thể hiện âm nhạc dân gian, dân tộc và thế giới; nhằm giáo dục cho HS về văn hoá âm nhạc của cộng đồng trong tương quan với âm nhạc đa văn hoá phong phú của thế giới.

Bởi tính đa dạng về nội dung và hình thức trình bày của mục Khám phá trong từng chủ đề SGK Âm nhạc 2, GV cần linh hoạt ứng dụng các phương pháp tổ chức hoạt động và dạy học âm nhạc khác nhau sao cho phù hợp với từng chủ đề. Một số lưu ý, GV cần quan tâm để thiết kế các hoạt động dạy học mục này một cách hiệu quả:

- *Một là*, liên hệ nội dung trọng tâm của mục này với các hoạt động dạy học: hát, nghe nhạc (vận động và cảm thụ âm nhạc), đọc nhạc, chơi nhạc cụ và thưởng thức âm nhạc (câu chuyện âm nhạc, giới thiệu nhạc cụ) để vận dụng các phương pháp dạy học âm nhạc phù hợp.
- *Hai là*, chú trọng việc cho HS trải nghiệm âm nhạc qua hoạt động thực hành, vận động, từ đó, HS tự nhận biết về các kiến thức và kĩ năng âm nhạc.
- *Ba là*, gợi ý để HS liên hệ với sự vật và hiện tượng từ đời sống xung quanh, cảm thụ và sáng tạo âm nhạc (ví dụ: mô tả âm thanh, vận động của sự vật và hiện tượng theo cách của mỗi HS).
- *Bốn là*, linh hoạt vận dụng sự sáng tạo và các kĩ năng âm nhạc mà GV có ưu thế như: kể chuyện, đàn, hát, giao tiếp ngôn ngữ, vận dụng công nghệ đa phương tiện,... để xây dựng các hoạt động dạy học hấp dẫn HS.
- *Năm là*, cần trao đổi và chia sẻ kinh nghiệm dạy học với các đồng nghiệp để có những chiến lược dạy học và các vận dụng phương pháp dạy học hiệu quả cho hoạt động này.

Từ các gợi ý trên, mỗi GV cần phát huy những kinh nghiệm dạy học và sự sáng tạo của mình trong tổ chức các hoạt động dạy học. SGK này chỉ nhằm đưa ra một số định hướng và gợi ý chung nhất. Trong xu hướng dạy học phát triển năng lực HS thì SGK chỉ mang tính định hướng, GV được quyền vận dụng các nguồn tư liệu mở khác trong xây dựng các hoạt động dạy học của riêng mình. Đặc biệt, ở những trường có điều kiện, nên khai thác các nguồn tư liệu đa phương tiện (multi media) và trên internet để HS được trải nghiệm và thật sự khám phá âm nhạc một cách tốt nhất.

7. Hướng dẫn thực hiện mục Nhà ga âm nhạc

Nhà ga âm nhạc (được tiếp nối từ Góc âm nhạc của em ở SGK Âm nhạc 1) là một phần được thiết kế ở trang cuối mỗi chủ đề SGK Âm nhạc 2. Mục đích của phần này giúp HS tái hiện và phát triển các kiến thức và kĩ năng âm nhạc đã học được xây dựng trong cả chủ đề. Bên cạnh đó, GV có thể sử dụng các yêu cầu của các nhiệm vụ học tập trong phần này để đánh giá quá trình phát triển các năng lực âm nhạc và sự tiến bộ của HS; đánh giá tính hiệu quả trong quá trình sư phạm của chính GV và đưa ra các giải pháp để đạt hiệu quả tốt hơn cho bản thân. Mặt khác, thông qua việc thực hiện các nhiệm vụ trong phần Nhà ga âm nhạc, HS sẽ tự đánh giá được năng lực của bản thân trong quá trình học tập và tham gia các hoạt động âm nhạc trên lớp qua từng chủ đề. Hơn thế nữa, phụ huynh cũng có thể tiếp cận, giúp đỡ con em mình thực hiện nhiệm vụ học tập; đánh giá được sự tiến bộ của con em mình và việc dạy học của GV.

Để tổ chức Nhà ga âm nhạc trong SGK Âm nhạc 2, GV có thể:

- Đọc, giải thích và hướng dẫn HS thực hiện từng nhiệm vụ liên quan đến nội dung vừa được học ngay trong hoặc sau mỗi hoạt động trên lớp để đánh giá mức độ về năng lực âm nhạc của HS.
- Sử dụng một trong số các nhiệm vụ để tổ chức hoạt động có tính khởi động trong một giờ học âm nhạc nhằm giúp HS ôn lại kiến thức, kỹ năng đã học trước khi vào bài học mới.
- Có thể giao HS thực hiện một vài nhiệm vụ học tập đơn giản sau khi học xong một đơn vị kiến thức, kỹ năng.
- Dựa vào các nhiệm vụ được nêu trong SGK để thiết kế các câu hỏi đánh giá thường xuyên và định kì đối với HS.
- Tổ chức cho HS thực hiện nhiệm vụ dưới dạng hoạt động nhóm, để HS tương tác và giúp đỡ nhau trong học tập.

8. Hướng dẫn thiết kế hoạt động cho mỗi bài học từ một chủ đề trong sách giáo khoa Âm nhạc

Điểm nổi bật của SGK Âm nhạc 2 là được biên soạn theo quan điểm “mở” và mỗi chủ đề trong SGK Âm nhạc 2 được xây dựng cho thời lượng từ 3 đến 4 tiết. Việc phân bổ nội dung và các hoạt động học tập trong từng tiết dạy là nhiệm vụ và quyền hạn của mỗi GV hoặc được bàn bạc, thống nhất giữa các GV trong tổ bộ môn. Chúng tôi chỉ đưa ra những gợi ý cơ bản để giúp GV phân bổ các nội dung và hoạt động học tập trên lớp sao cho khoa học, bảo đảm tính vừa sức đối với HS.

8.1. Các nguyên tắc dạy học âm nhạc

GV âm nhạc cần tham khảo và áp dụng bảy nguyên tắc dạy học Âm nhạc của Johann Heinrich Pestalozzi (1746 – 1827), nhà cải cách sư phạm âm nhạc tiên phong người Thụy Sĩ. Bảy nguyên tắc này đã ảnh hưởng sâu sắc đến các triết lý sư phạm âm nhạc ở nhiều quốc gia châu Âu và châu Mỹ trong suốt những thập niên giữa và cuối thế kỉ XIX; hiện nay đang được sử dụng rộng rãi trên thế giới. Bảy nguyên tắc này bao gồm:

- Cho HS trải nghiệm **âm thanh** trước khi học các **kí hiệu** âm nhạc.
- Tăng cường cho HS **lắng nghe âm nhạc** và **mô phỏng** (bắt chước) âm thanh; biết bày tỏ **thích** hoặc **không thích**, **hay** hoặc **không hay**; được trải nghiệm âm nhạc một cách **chủ động** hơn là **thụ động**.
- Chỉ nên dạy **một khái niệm, một nhân tố âm nhạc** trong mỗi buổi học; nên cho HS luyện tập một cách tách biệt từng phần tiết tấu, giai điệu và sắc thái trước khi kết hợp các nhân tố này với nhau.
- Cho HS **luyện tập từng bước** cho đến khi nắm chắc từng kỹ năng, kiến thức; sau đó mới chuyển sang kiến thức, kỹ năng kế tiếp.
- Chỉ đưa ra **khái niệm lý thuyết** sau khi HS đã trải nghiệm qua **thực hành**, hay hoạt động âm nhạc; vận dụng phương pháp lập luận **quy nạp** chứ không phải là **diễn dịch**.
- Hướng dẫn HS **phân tích** và **thực hành** các yếu tố cơ bản của âm thanh; từ đó vận dụng chúng vào âm nhạc.

- Sử dụng **đồng nhất hệ thống ghi chép âm nhạc** khi dạy HS đọc nhạc và chơi nhạc cụ.

Hiểu và vận dụng các nguyên tắc này là nghĩa vụ và trách nhiệm của GV dạy học âm nhạc tiểu học, trong lộ trình đổi mới giáo dục quốc gia theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018. GV phải luôn sáng tạo và đa dạng hoá các hoạt động dạy học để tạo nên một môi trường vui tươi, học mà chơi – chơi mà học; để ươm mầm một tình yêu âm nhạc và năng lực cảm thụ nghệ thuật lâu dài trong đời sống tinh thần của HS.

8.2. Các tiêu chí để phân bổ nội dung, hoạt động học tập trong giờ học âm nhạc

Để bảo đảm việc phân bổ nội dung và hoạt động âm nhạc cho các tiết dạy trên lớp từ một chủ đề trong SGK Âm nhạc 2, GV cần chú ý:

- Mọi kĩ năng âm nhạc đều hình thành dần dần, từ đơn giản đến phức tạp nếu được duy trì, thực hành liên tục trong những khoảng thời gian dài.
- Mỗi tiết học phải gồm nhiều hoạt động đa dạng về nội dung và hình thức. Phải phối hợp các hoạt động tĩnh và động, vận động tại chỗ và di chuyển, dạy học tích hợp và phân hoá, hình thức cá nhân và tập thể, ... trong một tiết dạy để tránh giờ học thụ động và nhàm chán.
- Các nội dung dạy học muốn đạt được các YCCĐ cần bố trí trong mỗi tiết dạy và lặp lại có sự phát triển ở những tiết tiếp theo. Thời lượng cho mỗi hoạt động phải cân đối, vừa đủ, không quá ngắn và không quá dài, tránh quá tải cho HS.
- Âm nhạc là môn nghệ thuật chú trọng phát triển kĩ năng. Vì vậy, cần cho HS hoạt động, trải nghiệm, thực hành qua hát, nghe nhạc, vận động âm nhạc, chơi nhạc cụ, đọc nhạc, ... Dạy học âm nhạc thường thức không được dạy theo hướng lí thuyết mà phải tích hợp hoạt động âm nhạc.
- Mỗi tiết học cần phát triển từ 2 đến 4 kĩ năng nhưng phải bảo đảm tính vừa sức đối với HS.

Sau đây là một ví dụ gợi ý về phân phối nội dung và hoạt động âm nhạc của Chủ đề 1, SGK Âm nhạc 2. GV có thể tham khảo và tự xây dựng các tiết dạy của mình sao cho khoa học và hợp lí.

Tiết 1	– Khởi động (5 phút) – Khám phá: Câu chuyện âm nhạc (15 phút) – Hát (lời 1) (15 phút)
Tiết 2	– Khởi động (3 phút) – Ôn tập bài hát (lời 1). Học hát lời 2. (15 phút) – Thực hành sáng tạo vận động, thể hiện âm thanh các con vật và sự vật (10 phút) – Nhạc cụ: Làm quen gõ thanh phách. Luyện tập mẫu âm (7 phút)
Tiết 3	– Khởi động (3 phút) – Tập mẫu vận động cơ thể. Vỗ đệm cho bài hát (10 phút) – Đọc nhạc: Luyện tập mẫu âm và thực hành (17 phút) – Hướng dẫn HS tự đánh giá (5 phút)

Tiết 4

- Khởi động (3 phút)
- Hát kết hợp với gõ đệm bằng thanh phách và vận động cơ thể (10 phút)
- Lồng ghép trò chơi âm nhạc (7 phút)
- Hướng dẫn HS thực hiện các nhiệm vụ trong mục Nhà ga âm nhạc – Đánh giá (10 phút)
- Cùng cổ, dặn dò, gợi ý cho chủ đề 2 (5 phút)

VI. ÔN TẬP, KIỂM TRA ĐÁNH GIÁ CUỐI HỌC KÌ

Thời lượng: Học kì I: 2 tiết. Học kì II: 2 tiết.

Mục tiêu:

- Tổng kết, đánh giá phẩm chất và năng lực của HS qua các chủ đề đã học.
- Thực hành sáng tạo bằng tổ chức biểu diễn: hát, đọc nhạc, nhạc cụ, câu chuyện âm nhạc, tăng cường năng lực sáng tạo và đoàn kết giao lưu trong hoạt động nhóm.

1. Hình thức, cách kiểm tra đánh giá

- Kiểm tra kết quả học tập chủ yếu dựa trên cơ sở thực hành âm nhạc (thực hành sáng tạo, cảm thụ âm nhạc, nhận xét, đánh giá), có thể phối kết hợp nhiều hình thức khác như: trắc nghiệm qua hỏi – đáp.
- Hoạt động kiểm tra không nên tiến hành cứng nhắc mà cần có sự linh hoạt của GV; tùy điều kiện, hoàn cảnh cụ thể, GV đưa ra những hình thức kiểm tra đa dạng, phong phú nhằm hướng đến sự ham mê, yêu thích, vui vẻ.

2. Gợi ý cách thực hiện

Kiểm tra đánh giá cuối mỗi học kì gồm 2 tiết (theo quy định về phần trăm thời lượng cho kiểm tra đánh giá quy định trong CTTT). Gợi ý việc tổ chức kiểm tra đánh giá theo 2 phần:

• Ôn tập:

GV thực hiện ôn tập những vấn đề đã học cho HS theo hướng gợi mở, thể hiện được năng lực âm nhạc của HS. GV có thể thiết kế nội dung ôn tập thành các trò chơi vận động, hỏi – đáp, làm việc theo nhóm, tổ chức biểu diễn,... để tiết ôn tập trở nên sinh động và không cứng nhắc.

• Kiểm tra năng lực âm nhạc:

– Kiểm tra đánh giá năng lực âm nhạc của HS thông qua các biểu hiện về năng lực đặc thù theo Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc: **thể hiện âm nhạc, cảm thụ và hiểu biết âm nhạc, ứng dụng và sáng tạo âm nhạc**. GV lựa chọn hình thức kiểm tra đánh giá năng lực phù hợp theo định hướng chung của chương trình, từ đó tổ chức và đặt những câu hỏi (tình huống, thực hành) phù hợp với năng lực nhận biết (giải quyết vấn đề) của HS lớp 2. (Xem ở Mục V, các nội dung đánh giá ở từng phân môn cụ thể). Cách đặt câu hỏi đánh giá về năng lực thông qua các động từ chỉ mức độ theo Mục VIII, phần 1b (Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc 2018).

– GV đưa ra đánh giá, nhận xét và xếp loại cho cá nhân hoặc nhóm (*việc đánh giá HS theo chương trình giáo dục phổ thông mới căn cứ vào Thông tư số 27/2020/TT-BGDĐT Ban hành Quy định đánh giá HS tiểu học. GV cần chú trọng đánh giá quá trình (đánh giá thường xuyên) học tập của HS, từ đó có những căn cứ để đánh giá tổng kết (đánh giá định kì), qua đó thấy rõ sự phát triển về mặt phẩm chất và năng lực của mỗi HS có sự khác biệt qua thời gian.*)

PHẦN HAI

HƯỚNG DẪN TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC THEO SÁCH GIÁO KHOA ÂM NHẠC 2

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết MỤC TIÊU

Trọng tâm: Khám phá sự khác nhau của các âm thanh trong cuộc sống và trong âm nhạc.

Phẩm chất:

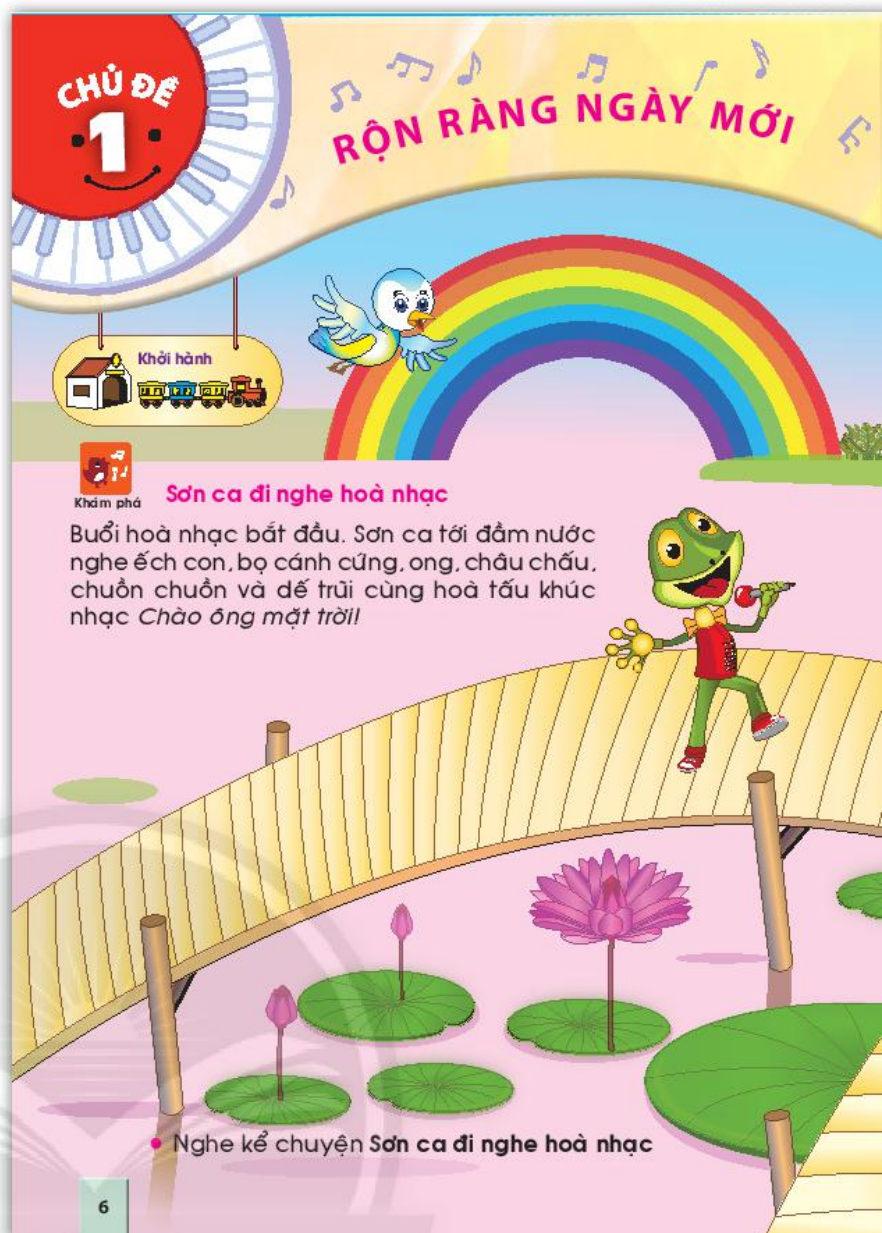
- PC1: Yêu thiên nhiên và có những việc làm thiết thực bảo vệ thiên nhiên.
- PC2: Kính trọng, biết ơn người lao động.

Năng lực chung:

- NLC1: Nhận biết và bày tỏ được tình cảm, cảm xúc của bản thân sau khi nghe bài hát *Ngày mùa vui*.
- NLC2: Bước đầu biết sử dụng ngôn ngữ kết hợp hình ảnh, cử chỉ để trình bày thông tin và ý tưởng.
- NLC3: Tích cực, chủ động, sáng tạo thông qua hoạt động đọc nhạc và chơi nhạc cụ.

Năng lực âm nhạc:

- NLÂN1: Bước đầu cảm nhận về đặc trưng của âm thanh trong cuộc sống và trong âm nhạc qua hoạt động khám phá.
- NLÂN2: Hát bài hát *Ngày mùa vui* với giọng hát tự nhiên, tư thế phù hợp; hát rõ lời và thuộc lời, duy trì được tốc độ ổn định; nêu được tên bài hát và tên tác giả.
- NLÂN3: Đọc đúng tên nốt; bước đầu thể hiện đúng cao độ và trường độ các mẫu âm.
- NLÂN4: Bước đầu chơi nhạc cụ đúng tư thế, đúng cách; thể hiện đúng trường độ các mẫu tiết tấu; biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát *Ngày mùa vui*.
- NLÂN5: Biết vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Khám phá

Mục tiêu: PC1, NLC2, NLÂN1.

Gợi ý:

- GV giới thiệu bức tranh chủ đề, câu chuyện *Sơn ca đi nghe hoà nhạc*.
- GV đặt câu hỏi gợi ý cho HS nêu tên và chỉ ra những sự vật có trong bức tranh; sự vật nào có thể phát ra âm thanh; hình dung và tạo ra âm thanh của từng sự vật theo cách riêng của từng HS.

Câu hỏi gợi ý:

- Nếu các em là chim sơn ca, các em sẽ thấy những gì khi đi xem hoà nhạc?
- Các bạn (dế, ếch, ong,...) và các nhạc cụ mà các bạn ấy chơi phát ra âm thanh như thế nào?

Câu chuyện SƠN CA ĐI NGHE HOÀ NHẠC

Sáng nay, sơn ca dậy sớm nhưng dường như tâm trạng hào hứng hơn mọi khi, vì sơn ca sẽ đi xem buổi hoà nhạc sắp diễn ra cạnh đầm nước trong khu rừng xinh đẹp. Trên đường đi, sơn ca cất tiếng hót *liu lo* hoà cùng tiếng gió *xào xạc*, tiếng nước *róc rách*; đàn xen còn có âm thanh gọi nhau của các bạn khác trong khu rừng. Đó là tiếng bác gấu gọi đàn con; tiếng cười đùa vui mừng, hào hứng của các bạn sóc; tiếng các bạn muông thú cùng rủ nhau mau đến xem hoà nhạc. Khi đến nơi, sơn ca nhìn thấy những nghệ sĩ đã đến từ lúc nào, họ đang chuẩn bị các nhạc cụ của mình để biểu diễn trước sự hào hứng chờ đợi của tất cả các khán giả.

Giây phút mong chờ nhất cũng đã đến. Buổi hoà nhạc bắt đầu bằng những màn biểu diễn ấn tượng, cuốn hút của các nghệ sĩ. Mở đầu chương trình là âm thanh du dương được tạo ra bởi tiếng đàn cò của bác dế, rồi tiếng *tùng tùng* của anh cào cào đang gõ trống. Tiếp theo là tiếng sáo vi vu của bạn ong và tiếng đàn kìm *tích tích tình tang* do bạn bộ cánh cam thực hiện. Bản hoà tấu mỗi lúc một sinh động hơn với phần *cốc cách* của anh chuồn chuồn gõ thanh phách. Tiếng các nhạc cụ hoà tấu với nhau nghe mới thật hay và hấp dẫn làm sao, nhưng có lẽ phần được chờ đợi nhất là tiếng hát của ca sĩ ếch. Và rồi giọng hát của nhân vật chính cũng cất lên, lúc đó mọi tiếng nói dường như đều ngưng lại, cả một góc rừng chỉ còn là âm thanh tuyệt vời của ca sĩ và dàn nhạc.

Buổi hoà nhạc cuối cùng cũng kết thúc trước sự tiếc nuối của khán giả, cùng lời hẹn cho buổi biểu diễn sau. Sơn ca trở về nhà và kể cho bạn bè mình về buổi hoà nhạc đầy thú vị.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Tranh minh hoạ câu chuyện *Sơn ca đi nghe hoà nhạc*
- Bảng tương tác (nếu có)
- Hình ảnh các sự vật tạo ra âm thanh

- GV kể chuyện theo tranh (theo gợi ý dạy học Câu chuyện âm nhạc – Phần một.V.5.4), có thể kể chuyện theo cách riêng của mình.
- GV gợi ý yêu cầu HS bắt chước lại các âm thanh trong câu chuyện.

Lưu ý:

- Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.6.**

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát hình ảnh và tạo ra được âm thanh của các sự vật có trong tranh, từ đó bắt chước những âm thanh quen thuộc khác trong cuộc sống cũng như trong âm nhạc.

PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC ÂM NHẠC

Trò chơi âm nhạc: Bản hoà tấu vui nhộn.

Hướng dẫn: GV có thể chia nhóm (hoặc cá nhân); mỗi nhóm (hoặc cá nhân) thực hiện một mẫu vận động như: kèn trumpet – tu tù tu, triangle – keng keng keng, trống nhỏ – tùng cắc tùng theo tiết tấu như trong SGK. Sau đó GV cho thực hiện hoà tấu với nhau, có thể hát theo dạng nối tiếp, móc xích,...

Thông qua trò chơi giúp HS nghe, cảm thụ âm thanh của nhạc cụ, bắt chước âm thanh và vận động theo nhịp điệu.

• Trò chơi vận động: Bản hoà tấu vui nhộn

tu tu tù tu tu tú

keng keng keng keng

tùng cắc cắc tùng cắc

NGÀY MÙA VUI

Dân ca Thái

Lời mới: Hoàng Lân

Rộn ràng, vui, hơi nhanh

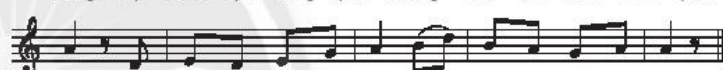
Ngoài đồng lúa chín thơm. Con chim hót trong
Nhịp nhàng những bước chân. Vang ngân tiếng reo

vườn. Nổ nức trên đường vui thay bỏ công bao ngày mong
cười. Ai gánh lúa về sân phơi nắng tươi cho màu thóc

chờ. Hội mùa rộn ràng quê hương ấm no chan hoà yêu
vàng. Hội mùa rộn ràng quê hương ấm no chan hoà yêu

thương. Ngày mùa rộn ràng nơi nơi, có đâu vui nào vui hơn.
thương. Ngày mùa rộn ràng nơi nơi, có đâu vui nào vui hơn.

• Những người nông dân giúp ích gì cho xã hội?

8

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Hát

Mục tiêu: PC2, NLC1, NLÂN2, NLÂN5.

Gợi ý:

- Khởi động: gợi ý cho HS mô tả cảnh sinh hoạt ngày mùa: bước chân nhịp nhàng, gánh lúa, phơi thóc,... (chú ý các hoạt động có hàm ý về âm thanh kết hợp vận động,...).
- GV cần giới thiệu cho HS một số hình ảnh về việc thu hoạch mùa màng, từ đó hình thành phẩm chất cho HS: biết trân trọng sức lao động, yêu thương quê hương đất nước.
- GV nên kết hợp việc hát với vận động cơ thể (HS có thể tự sáng tạo vận động) hoặc nhạc cụ gõ đơn giản (tambourine, thanh phách,...).
- GV dạy bài hát theo lối móc xích, tùy năng lực thực tế của HS mà GV thực hiện các bước dạy hát phù hợp.
- GV hướng dẫn HS hát theo các hình thức đơn ca, song ca, tốp ca.

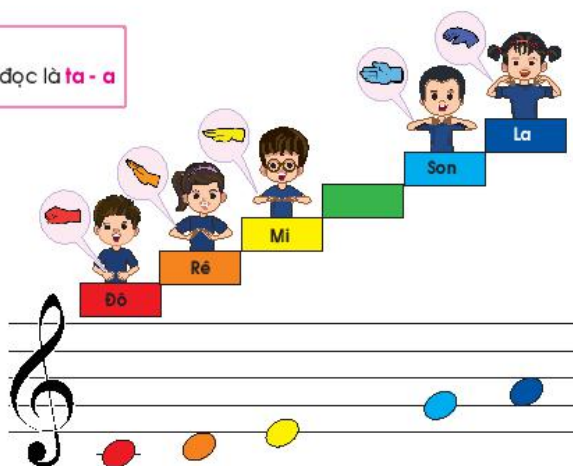
Lưu ý: Các bước dạy học Hát theo hướng dẫn ở **Phần một.V.2.2.**

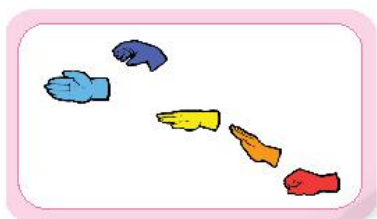

ĐÔ - RÊ - MI - SON - LA

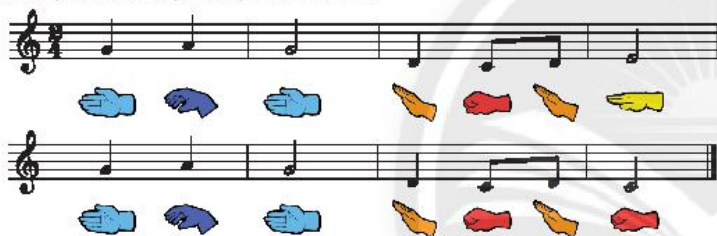
đọc là ta - a

- Luyện tập mẫu 5 âm theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay
Ví dụ: Mẫu 5 âm

- Thực hành đọc nhạc theo mẫu

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Nhạc nền *Ngày mùa vui*
- Văn bản nhạc bài hát *Ngày mùa vui*
- Đàn phím điện tử hoặc đàn piano; nhạc cụ gõ đơn giản: triangle, trống nhỏ

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Hát được bài hát *Ngày mùa vui*.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nghe và vận động phù hợp theo nhạc;
- Nêu cảm nhận về bài hát *Ngày mùa vui*;
- Đọc được mẫu âm theo 5 nốt ĐÔ - RÊ - MI - SON - LA;
- Tạo được mẫu 5 âm theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Sáng tạo mẫu tiết tấu theo cách riêng;
- Biết sáng tạo mẫu đọc nhạc theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Đọc nhạc

Mục tiêu: NLC2, NLÂN3.

Gợi ý:

- GV có thể khởi động bằng cách tổ chức một trò chơi nghe và đoán tên nốt nhạc ĐÔ, RÊ, MI, SON, LA. Ví dụ: GV cho HS nghe trước 5 nốt ĐÔ, RÊ, MI, SON, LA, sau đó GV đánh nốt trên đàn và yêu cầu HS trả lời tên nốt. Lưu ý: chỉ nên cho HS nghe các nốt liên bậc, không nhảy quãng.
- GV ôn lại các kí hiệu nốt nhạc bàn tay mà HS đã học ở lớp 1, gợi ý HS sáng tạo mẫu âm theo ý muốn.
- GV hướng dẫn HS luyện tập theo mẫu 5 âm, thực hành đọc nhạc theo mẫu (GV làm mẫu trước các mẫu luyện tập sau đó hướng dẫn cho HS), sáng tạo mẫu 5 âm theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay.
- GV cho HS thực hành bài đọc nhạc (theo như SGK), GV có thể cho HS vừa đọc nhạc vừa kết hợp vận động theo nhịp điệu như: vỗ tay, gõ bàn, lắc lư, bước,... hoặc chia nhóm hát theo hình thức canon.

Lưu ý: Các bước dạy học Đọc nhạc theo hướng dẫn ở **Phần một.V.3.2.**

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Nhạc cụ thanh phách, tambourine (cho GV và HS)
- Đàn phím điện tử, kèn phím hoặc piano
- Nhạc nền bài hát *Ngày mùa vui*

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nhạc cụ

Mục tiêu: NLC3, NLÂN4.

Gợi ý:

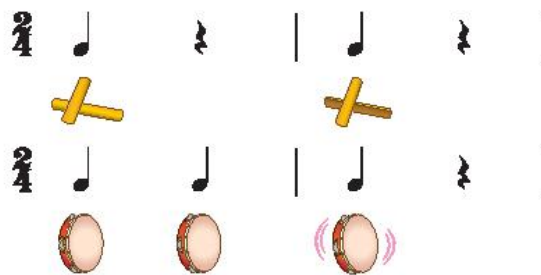
- GV dùng tiết tấu trong bài dạy để tạo trò chơi hỏi đáp kết hợp vận động nhằm giúp HS biết được tiết tấu. Ví dụ: tiết tấu: **ta - ta - ta - um**: *Này bạn ơi; Có tôi đây; Có tiếng gì; Có tiếng chim.*
- GV cần làm mẫu cho HS quan sát trước khi hướng dẫn HS thực hiện các mẫu luyện tập. Ví dụ: đen - lặng đen - đen - lặng đen đọc thành: **ta - um - ta - um** (um: ngậm môi, không phát ra tiếng).
- GV làm mẫu trước các mẫu luyện tập thanh phách, tambourine và vận động cơ thể sau đó hướng dẫn cho HS; đồng thời quan sát và sửa lỗi.
- GV tổ chức để HS cùng hoà tấu nhạc cụ gõ, sau đó thay đổi nhạc cụ giữa các nhóm với nhau để các HS đều có thể trải nghiệm được tất cả các loại nhạc cụ; khích lệ các em tương tác, giao lưu và làm việc nhóm với nhau.
- GV tổ chức theo nhóm để HS gõ đệm thanh phách, tambourine hoặc vận động cơ thể cho bài hát, sau đó kết hợp hát và biểu diễn.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.4.2.**

đọc là **um**

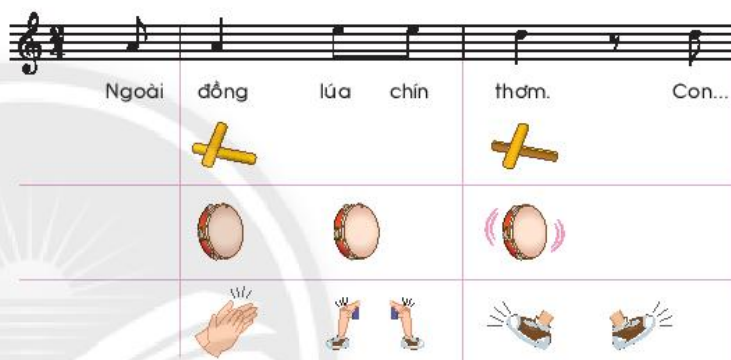
- Đọc tiết tấu và luyện tập gõ thanh phách, tem-bơ-rin (tambourine)

- Đọc tiết tấu và luyện tập mẫu đệm bằng vận động cơ thể

- Thực hành đệm cho bài hát **Ngày mùa vui**

: rung tem-bơ-rin

NHÀ GA ÂM NHẠC

1. Đọc tiết tấu với mẫu sau:

2. Nhìn và gõ thanh phách, tem-bơ-rin theo mẫu.

3. Tạo hai mẫu vận động cơ thể theo nhịp đếm 1, 2, 3, 4 với các động tác sau:

4. Tạo hai mẫu 5 âm dựa trên các kí hiệu nốt nhạc bàn tay sau:

5. Em thích các hoạt động âm nhạc nào trong chủ đề này?

- Nghe truyện kể **Sơn ca đi nghe hoà nhạc**
- Hát bài **Ngày mùa vui**
- Gõ thanh phách, tem-bơ-rin đệm cho bài hát
- Đọc nhạc theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Gõ đệm cho bài hát *Ngày mùa vui* bằng thanh phách, tambourine và vận động cơ thể với mẫu tiết tấu đã học.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát, thực hiện đúng động tác gõ thanh phách, tambourine và vận động cơ thể.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết lặp lại có thay đổi mẫu tiết tấu đơn giản theo hướng dẫn của GV.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG: Nhà ga âm nhạc

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trong SGK, GV có thể đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề: Chú ý nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như: Em thích nội dung nào trong bài học? Em có thể làm được hay không?...
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi về phẩm chất sau khi học xong chủ đề thông qua nội dung Hát, Khám phá,...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.7.**

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết MỤC TIÊU

- **Trọng tâm:** Khám phá, nhận biết được âm thanh dài hơn – âm thanh ngắn hơn.

Phẩm chất:

- PC1: Biết yêu thương, đoàn kết với bạn bè, với những người xung quanh.
- PC2: Yêu quý bạn bè, quan tâm, động viên, khích lệ bạn bè.

Năng lực chung:

- NLC1: Nhận biết và bày tỏ được tình cảm, cảm xúc của bản thân khi nghe bài hát *Ước mơ thần tiên*.
- NLC2: Biết trình bày ý tưởng của bản thân thông qua quan sát các hình ảnh trong hoạt động khám phá.
- NLC3: Biết thu thập thông tin từ tình huống và giải quyết vấn đề.

Năng lực âm nhạc:

- NLÂN1: Bước đầu biết cảm nhận và phân biệt được âm thanh dài – ngắn qua phần khám phá.
- NLÂN2: Hát bài hát *Múa vui* đúng cao độ, trường độ; hát với các hình thức đơn ca, song ca, tốp ca; hát kết hợp gõ đệm, vận động đơn giản phù hợp với bài hát.
- NLÂN3: Biết lắng nghe và vận động cơ thể theo bài hát *Ước mơ thần tiên*. Biết gõ đệm phù hợp với nhịp điệu của bài hát.
- NLÂN4: Đọc đúng tên nốt trong thang âm và bài đọc nhạc; bước đầu thể hiện đúng cao độ và trường độ các mẫu âm.
- NLÂN5: Bước đầu thể hiện đúng trường độ các mẫu tiết tấu; duy trì được tốc độ ổn định. Sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát *Múa vui*.
- NLÂN6: Nhận biết và nêu được tên của *sênh tiền*.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Khám phá

Mục tiêu: PC2, NLC2, NLÂN1.

Gợi ý:

- GV giới thiệu bức tranh chủ đề.
- GV tạo trò chơi giúp HS nhận biết âm thanh dài hơn – ngắn hơn thông qua tiếng kêu của các sự vật xuất hiện trong tranh, hoặc cho HS quan sát và nghe âm thanh của từng nhạc cụ có trong tranh. Yêu cầu HS đoán hình ảnh nhạc cụ phù hợp với âm thanh nghe được.
- GV tạo tình huống và đặt câu hỏi để HS tự giải quyết vấn đề.

• Khám phá âm thanh dài hơn – ngắn hơn

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Bức tranh mô tả các sự vật có âm thanh dài hơn – ngắn hơn
- Bảng tương tác (nếu có)
- Hình ảnh các sự vật có tích hợp âm thanh
- Nhạc cụ cần sử dụng cho tiết dạy

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát hình ảnh và tạo ra được âm thanh dài hơn – ngắn hơn của các sự vật trong bức tranh, từ đó mô phỏng những sự vật có âm thanh dài hơn – ngắn hơn khác nhau trong cuộc sống.

Câu hỏi gợi ý:

- Giữa các âm thanh: tiếng còi tàu và tiếng vỗ tay, âm thanh nào dài hơn?
- Em hãy bắt chước tiếng kêu của con bò và con gà trống, từ đó cho biết con vật nào có tiếng kêu phát ra âm thanh ngắn hơn?
- Lấy một vật (cây bút, cục tẩy,...) rồi thực hiện 2 động tác:
 - + Đẩy vật trên mặt bàn
 - + Gõ vật trên mặt bàn

Em hãy cho biết, trường hợp nào vật tạo ra âm thanh dài hơn?

- GV tổ chức cho HS hoạt động và thi đua theo nhóm, mỗi nhóm cùng nhau miêu tả và so sánh âm thanh dài hơn – ngắn hơn giữa các sự vật. Nhóm nào tìm được nhiều và chính xác nhất thì sẽ thắng.

Lưu ý: Các bước dạy học Khám phá theo hướng dẫn ở **Phần một.V.6.**

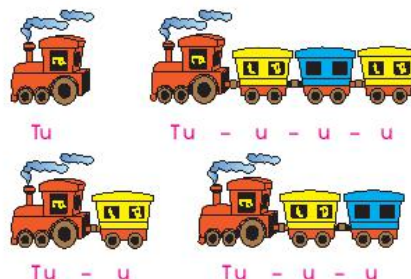
DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Nhạc nền bài hát *Múa vui*
- Nhạc nền bài hát *Ước mơ thần tiên*
- Bảng tương tác (nếu có)
- Nhạc cụ gõ tambourine, thanh phách
- Đàn phím điện tử, kèn phím hoặc piano

PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC ÂM NHẠC

Hoạt động: GV cho HS nghe và bắt chước tiếng kêu của tàu hoả (có thể thay thế tàu thuỷ, xe ô-tô,...) với độ dài ngắn khác nhau. Thông qua hoạt động này giúp HS nhận biết được độ dài – ngắn của âm thanh và so sánh sự dài hơn – ngắn hơn giữa các âm thanh khác nhau.

- Nghe, cảm thụ và vận động thể hiện sự dài hơn – ngắn hơn theo âm thanh của các đoàn tàu

MÚA VUI

Vui, rộn ràng

Nhạc và lời: Lưu Hữu Phước

- Vui chơi, múa hát cùng bạn mang lại những lợi ích gì?

14

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Hát

Mục tiêu: PC1, NLÂN2.

Gợi ý:

- Khởi động: GV mở nhạc cho HS nghe và vận động nhẹ nhàng theo nhịp điệu của bài hát *Múa vui*.
- GV nên kết hợp việc hát với vận động cơ thể (HS có thể tự sáng tạo vận động).
- GV dạy bài hát theo lối móc xích, tùy năng lực thực tế của HS mà GV thực hiện các bước dạy hát phù hợp.
- GV hướng dẫn HS hát theo các hình thức đơn ca, song ca, tốp ca.
- GV hướng dẫn HS hát kết hợp gõ đệm với nhạc cụ gõ đơn giản (tambourine, thanh phách,...).

Ví dụ: | | |

- GV có thể hướng dẫn cho HS cùng múa tập thể với những động tác đơn giản (vỗ tay, lắc cổ tay, bắt tay, vỗ đùi,...) hoặc múa theo đôi bạn, nhóm bạn, múa vòng tròn.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.2.2.**

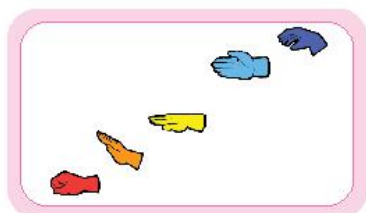
Nghe nhạc

- Nghe, cảm thụ và vận động theo nhạc bài **Ước mơ thần tiên** – nhạc và lời: Trần Thanh Tùng

Đọc nhạc

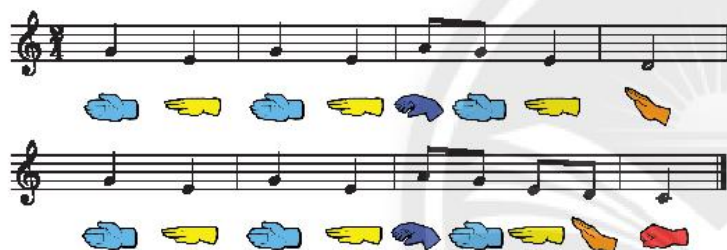
- Luyện tập mẫu 5 âm theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay
Ví dụ: Mẫu 5 âm

- Đọc mẫu tiết tấu

- Thực hành đọc nhạc theo mẫu

15

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Đọc nhạc

Mục tiêu: NLC3, NLÂN4.

Gợi ý:

- GV có thể khởi động bằng trò chơi nghe âm thanh và đoán tên nốt nhạc, hoặc nhóm nốt nhạc.
- GV ôn lại các kí hiệu nốt nhạc bàn tay của các nốt Đô, Rê, Mi, Son, La cho HS; GV khuyến khích HS thể hiện các mẫu âm.
- GV hướng dẫn HS luyện tập theo mẫu 5 âm, thực hành đọc nhạc theo mẫu (GV làm mẫu trước các mẫu luyện tập sau đó hướng dẫn cho HS).
- GV hướng dẫn HS đọc tiết tấu theo mẫu.
- GV hướng dẫn HS thực hành đọc nhạc theo mẫu (như SGK).

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.3.2.**

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nghe nhạc

Mục tiêu: PC1, NLC1, NLÂN3.

Gợi ý:

- GV mở nhạc *Ước mơ thần tiên* và vận động theo nhạc, HS nghe và bắt chước theo các vận động của GV.
- Sau khi trải nghiệm, HS có thể tự sáng tạo vận động theo ý thích.
- GV có thể tổ chức cho HS gõ đệm theo bài hát với một số mẫu tiết tấu đơn giản.

Lưu ý: Các bước dạy học Nghe nhạc theo hướng dẫn ở **Phần một.V.1.2.**

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Hát được bài *Múa vui*.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nghe và vận động phù hợp theo nhạc bài *Ước mơ thần tiên*;
- Gõ đệm cho bài hát với tiết tấu đơn giản;
- Đọc được mẫu âm theo 5 nốt Đô - Rê - Mi - Son - La;
- Tạo được mẫu 5 âm theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Thường thức âm nhạc Giới thiệu nhạc cụ gõ Việt Nam

Mục tiêu: NLC3, NLÂN6.

Gợi ý:

– GV hát một bài hát và sử dụng sênh tiền để gõ đệm, hoặc cho HS xem clip nhạc có sử dụng sênh tiền. Sau đó GV giới thiệu về sênh tiền.

Sênh tiền: Là nhạc cụ gõ dân tộc, gồm 3 thanh gỗ. Thanh gỗ 1 và 2 nối với nhau bằng sợi dây da, ở đầu mỗi thanh có gắn các đồng tiền. Thanh 3 có hình răng cưa bên mặt hông, tạo ra âm thanh bằng cách gõ vào nhau.

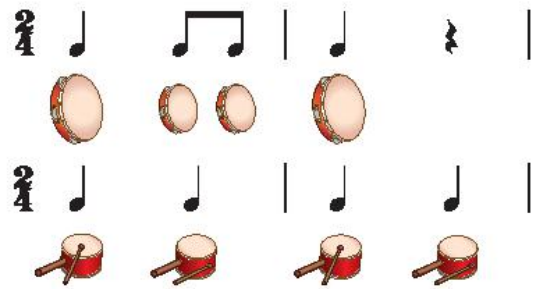
– Sau khi giới thiệu, GV có thể yêu cầu HS giới thiệu lại cho các bạn cùng nghe.

– GV hỏi về cảm nghĩ của HS sau khi nghe và cảm nhận nhạc cụ sênh tiền.

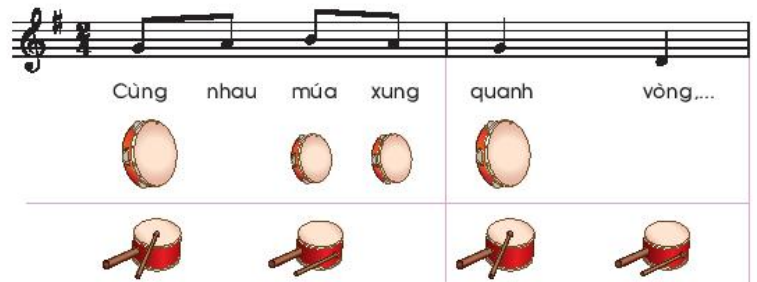
Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.5.2.**

• Đọc tiết tấu và luyện tập gõ tem-bơ-rin, trống nhỏ

• Thực hành đệm cho bài hát **Múa vui**

Giới thiệu nhạc cụ gõ Việt Nam

Sênh tiền

Là nhạc cụ gõ Việt Nam, được tạo bởi 3 thanh gỗ. Thanh 1 và 2 nối với nhau bằng sợi dây da, ở đầu mỗi thanh có gắn các đồng tiền. Thanh 3 có hình răng cưa bên mặt hông, tạo ra âm thanh bằng cách gõ vào nhau.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nhạc cụ

Mục tiêu: NLC3, NLÂN5.

Gợi ý:

– GV dùng tiết tấu trong bài dạy để tạo trò chơi đọc tiết tấu theo tranh hoặc sự vật xung quanh nhằm giúp HS biết được tiết tấu. Ví dụ: tiết tấu: **ta – ti ti – ta – um:** Con cá đang bơi, Cô mặc áo đỏ,...

– GV cần làm mẫu cho HS quan sát trước khi hướng dẫn HS thực hiện các mẫu luyện tập. Ví dụ: đen – đơn đơn – đen – lặng đen đọc thành: **ta – ti ti – ta – um** (um: ngậm môi, không phát ra tiếng).

– GV cho HS luyện tập từng nhạc cụ, khích lệ các em tương tác, giao lưu và làm việc nhóm với nhau.

– GV tổ chức cho HS thực hành gõ đệm cho bài hát theo từng nhóm để dễ quan sát và sửa lỗi.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.4.2.**

NHÀ GA ÂM NHẠC

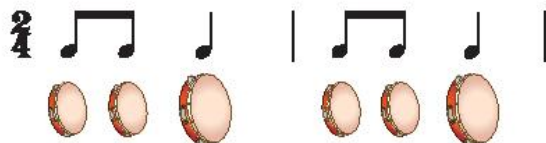
1. Tạo ra âm thanh dài – ngắn khác nhau bằng tiếng còi tàu.

2. Tạo hai mẫu vận động cơ thể theo nhịp đếm 1, 2, 3, 4 với các động tác sau:

3. Đọc tiết tấu, sau đó vỗ tem-bơ-rin theo mẫu sau:

4. Chọn nốt Rê hoặc Son để thay cho dấu chấm hỏi (?); sau đó đọc nhạc với kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

5. Em thích các hoạt động âm nhạc nào trong chủ đề này?

- Khám phá âm thanh dài hơn – ngắn hơn
- Hát bài *Múa vui*
- Nghe và vận động theo nhạc bài *Ước mơ thần tiên*
- Tìm hiểu nhạc cụ gõ sênh tiền.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Nhạc cụ tambourine, trống nhỏ, sênh tiền (cho GV và HS)
- Nhạc nền bài hát *Múa vui*

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Gõ đệm cho bài hát *Múa vui* bằng tambourine, trống nhỏ với mẫu tiết tấu đã học.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát, thực hiện đúng động tác gõ tambourine, trống nhỏ;
- Quan sát, nhận biết và cảm nhận nét đặc trưng của sênh tiền.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết sáng tạo mẫu gõ đệm cho bài hát *Múa vui*.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG: Nhà ga âm nhạc

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trong SGK, GV có thể đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề: Chú ý nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như: Em thích nội dung nào trong bài học? Em có thể làm được hay không?...
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi về phẩm chất sau khi học xong chủ đề thông qua nội dung Hát, Khám phá,...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.7**.

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết

MỤC TIÊU

- **Trọng tâm:** Khám phá đường nét chuyển động của âm thanh.

Phẩm chất:

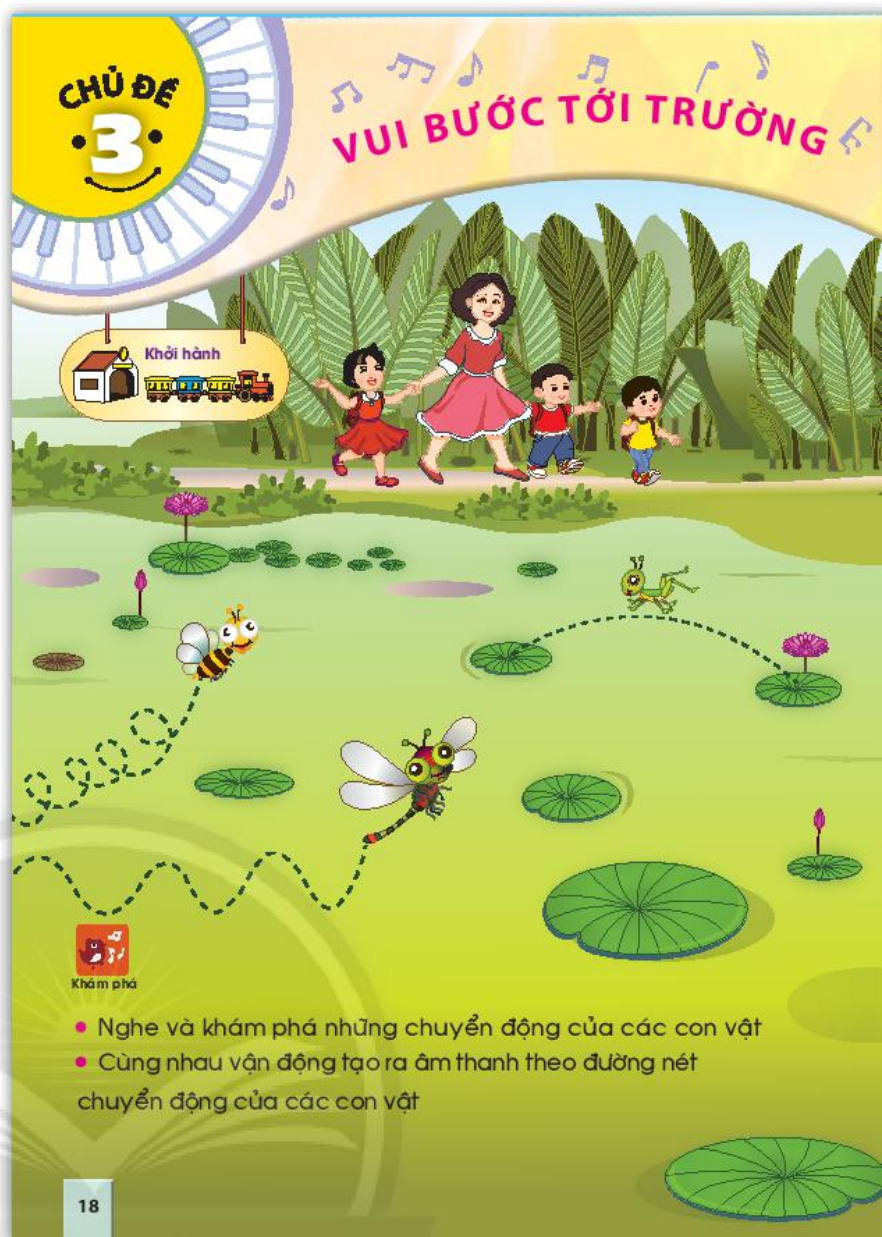
- PC1: Yêu quê hương, thiên nhiên, môi trường sống, tôn trọng các biểu trưng của đất nước thông qua hoạt động học hát bài *Trên con đường đến trường*.
- PC2: Thường xuyên hoàn thành nhiệm vụ học tập.
- PC3: Có ý thức bảo quản, giữ gìn đồ dùng học tập. Có ý thức học tập thông qua hoạt động thực hành nhạc cụ.

Năng lực chung:

- NLC1: Tìm được những cách giải quyết khác nhau cho cùng một vấn đề thông qua các hoạt động học tập.
- NLC2: Bước đầu biết sử dụng ngôn ngữ kết hợp với hình ảnh, cử chỉ để trình bày thông tin và ý tưởng thông qua các hoạt động học.
- NLC3: Nêu được cách thức giải quyết vấn đề đơn giản theo hướng dẫn.

Năng lực âm nhạc:

- NLÂN1: Biết lắng nghe và vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu. Bước đầu biết cảm nhận đường nét chuyển động của âm thanh thông qua hoạt động khám phá.
- NLÂN2: Biết lắng nghe và vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu của bài hát *A ram sam sam*.
- NLÂN3: Hát được bài *Trên con đường đến trường* rõ lời và thuộc lời; duy trì tốc độ ổn định.
- NLÂN4: Nhận biết và đọc được cao độ các nốt Đô, Rê, Mi, Pha, Son theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay.
- NLÂN5: Sử dụng được song loan, tambourine và vận động cơ thể, duy trì được tốc độ ổn định để gõ đệm cho bài hát *Trên con đường đến trường*.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Khám phá

Mục tiêu: NLC1, NLÂN1.

Gợi ý:

- GV giới thiệu về bức tranh chủ đề, cho HS quan sát tranh.
- GV đặt câu hỏi gợi ý để HS nêu lên những đường nét chuyển động của các sự vật có trong tranh; hình dung và tạo ra âm thanh của các sự vật theo cảm nhận của HS. Phân biệt được sự khác nhau trong các đường nét âm thanh.

Câu hỏi gợi ý:

- Em hãy nhìn vào đường nét sau , và cho biết âm thanh phát ra giống như phương tiện giao thông nào.

• Khám phá đường nét chuyển động âm thanh

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Bức tranh chủ đề mô tả đường nét chuyển động của các con vật
- Bảng tương tác (nếu có)
- Hình ảnh các sự vật có tích hợp âm thanh
- Đàn phím điện tử, kèn phím hoặc piano

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Quan sát hình ảnh và thể hiện đường nét chuyển động của các con vật.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nhận biết được sự khác nhau giữa các đường nét chuyển động của chuỗi âm thanh trong âm nhạc và trong cuộc sống.

b. Em hãy tạo ra âm thanh chuyển động của tàu hoả, máy bay,...

c. Em hãy thực hiện đường nét chuyển động của các con vật mà em biết.

- GV cho HS hoạt động theo nhóm, cùng nhau tạo ra âm thanh đường nét chuyển động của các sự vật mà nhóm đã tìm ra. GV cho các nhóm HS thi đua với nhau, nhóm nào miêu tả và bắt chước đúng và nhiều nhất thì sẽ thắng.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.6.**

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nghe nhạc

Mục tiêu: PC2, NLÂN2.

Gợi ý:

- GV mở clip nhạc *A ram sam sam* cho HS nghe và xem. GV thực hiện vận động và yêu cầu HS bắt chước lại các động tác.
- HS vừa xem clip vừa thực hiện các động tác theo nhạc.
- GV có thể chia lớp thành các nhóm để thi đua xem nhóm nào thực hiện động tác đúng và đẹp nhất.

Lưu ý: Các bước dạy học Nghe nhạc theo hướng dẫn ở **Phần một.V.1.2.**

• Nghe, vận động theo nhạc bài *A ram sam sam* – nhạc Ma-rốc

1.

2.

3.

4.

TRÊN CON ĐƯỜNG ĐẾN TRƯỜNG

Vui tươi

Nhạc và lời: Ngô Mạnh Thu

• Em thích điều gì nhất khi đến trường? Vì sao?

20

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Hát

Mục tiêu: PC1, NLC3, NLÂN3.

Gợi ý:

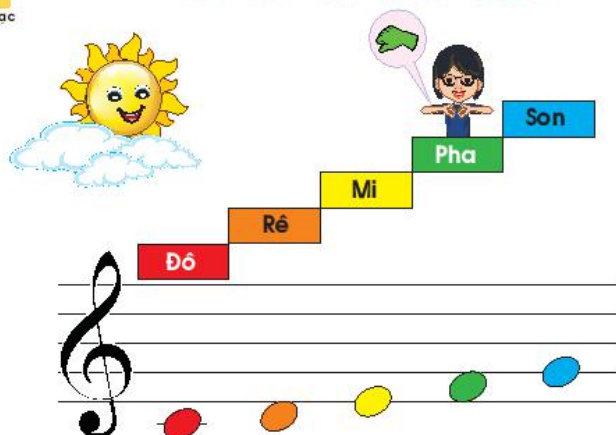
- Khởi động: GV khơi gợi cho HS liên tưởng đến các hình ảnh quen thuộc trên con đường đến trường và bắt chước các chuyển động hoặc âm thanh của các sự vật, hiện tượng như: hàng cây, gió, mưa, tiếng chim hót,... để HS làm theo. Hoặc GV giới thiệu một số hình ảnh về thầy cô, mái trường, bạn bè,...; từ đó hình thành phẩm chất cho HS biết yêu quý và kính trọng thầy cô.
- GV hướng dẫn HS thực hiện động tác vận động theo lời ca của bài *Trên con đường đến trường*.
- GV dạy bài hát theo lối móc xích, tùy năng lực thực tế của HS mà GV thực hiện các bước dạy hát phù hợp.
- GV nên kết hợp việc hát với vận động cơ thể hoặc nhạc cụ gõ đơn giản (tambourine, song loan).

Lưu ý: Các bước dạy học Hát theo hướng dẫn ở **Phần một.V.2.2.**

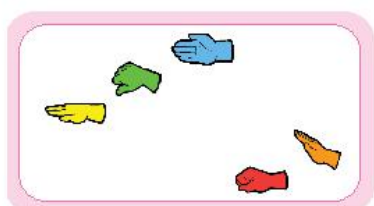

ĐÔ - RÊ - MI - PHA - SON

- Tạo mẫu 5 âm theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay
Ví dụ: Mẫu 5 âm

- Thực hành đọc nhạc theo mẫu

21

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Đọc nhạc

Mục tiêu: NLC2, NLÂN4.

Gợi ý:

- GV sử dụng hình vẽ hoặc các dụng cụ có độ cao thấp khác nhau như giấy, li (cốc),... trên các dụng cụ này có ghi tên các nốt nhạc Đô, Rê, Mi, Pha, Son theo thứ tự tương ứng để giúp HS hiểu được độ cao thấp của các nốt nhạc.
- Hoặc GV tổ chức trò chơi vận động theo nhóm, trong đó mỗi bạn trong nhóm đóng vai một nốt nhạc. GV hướng dẫn các nhóm đứng theo đội hình từ thấp đến cao (Đô, Rê, Mi, Pha, Son). Sau đó các nhóm sẽ tự sắp xếp đội hình theo thứ tự các nốt nhạc khác nhau mà GV đưa ra và yêu cầu một HS đọc lại mẫu đọc nhạc đó. Ví dụ: các nhóm sắp xếp đội hình theo thứ tự Son, Mi, Pha, Rê, Đô; sau đó một HS đọc lại cao độ các nốt theo mẫu.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.3.2.**

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Clip nhạc *A ram sam sam*
- Nhạc nền bài hát *Trên con đường đến trường*
- Đàn phím điện tử, kèn phím hoặc piano

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Hát được bài *Trên con đường đến trường*;
- Nghe và vận động theo nhạc bài *A ram sam sam*.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nêu cảm nhận về bài hát *Trên con đường đến trường*;
- Quan sát và thực hiện đúng mẫu đọc nhạc theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay;
- Cảm nhận và phân biệt được chuỗi âm thanh đi lên – đi xuống thông qua việc đọc nhạc.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết sáng tạo mẫu âm theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Bảng tương tác (nếu có)
- Đàn phím điện tử, kèn phím hoặc piano
- Nhạc cụ song loan (cho GV và HS)
- Nhạc nền bài hát *Trên con đường đến trường*

Nhạc cụ

- Giới thiệu nhạc cụ song loan:

Là nhạc cụ gỗ Việt Nam, bằng gỗ, hình tròn dẹt, dùng tay tác động vào cần gỗ xuống mặt gỗ để tạo ra âm thanh.

- Đọc tiết tấu và luyện tập gõ song loan

- Đọc tiết tấu và luyện tập mẫu đệm bằng vận động cơ thể

- Thực hành đệm cho bài hát *Trên con đường đến trường*

Trên con đường đến	trường, có...

22

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nhạc cụ

Mục tiêu: PC3, NLÂN5.

Gợi ý:

- GV dùng tiết tấu trong bài dạy để tạo trò chơi gọi tên sự vật kết hợp vận động nhằm giúp HS nắm được tiết tấu. Ví dụ: tiết tấu **ta – um – ta – um – ta – um**: Ông mặt trời; Đường đi học; Trường mến yêu;...
- GV giới thiệu nhạc cụ song loan.
Song loan: là nhạc cụ gỗ Việt Nam, bằng gỗ, hình tròn dẹt, dùng tay tác động vào cần gỗ xuống mặt gỗ để tạo ra âm thanh.
- GV hướng dẫn HS đọc tiết tấu theo âm tiết (nốt đen: ta, hai nốt móc đơn: ti ti, dấu lặng đen: um).
- GV làm mẫu trước các mẫu luyện tập sau đó hướng dẫn cho HS.
- GV tổ chức theo nhóm để HS thực hành gõ đệm cho bài hát.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.4.2.**

NHÀ GA ÂM NHẠC

1. Tạo ra âm thanh theo những đường nét sau:

2. Đọc tiết tấu, sau đó gõ song loan theo các mẫu sau:

3. Đọc tiết tấu, sau đó thực hiện theo mẫu vận động cơ thể.

4. Tạo hai mẫu 5 âm dựa trên các kí hiệu nốt nhạc bàn tay sau:

5. Em thích các hoạt động âm nhạc nào trong chủ đề này?

- Khám phá đường nét chuyển động của âm thanh
- Hát bài **Trên con đường đến trường**
- Nghe và vận động theo nhạc bài **A ram sam sam**
- Đọc nhạc theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Gõ đệm cho bài hát *Trên con đường đến trường* bằng song loan, vận động cơ thể với mẫu tiết tấu đã được học.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát, thực hiện đúng động tác gõ song loan, vận động cơ thể.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết sáng tạo mẫu gõ đệm cho bài hát *Múa vui*.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG: Nhà ga âm nhạc

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trong SGK. GV có thể đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề: Chú ý nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như: Em thích nội dung nào trong bài học? Em có thể làm được hay không?...
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi về phẩm chất sau khi học xong chủ đề thông qua nội dung Hát, Khám phá,...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.7**.

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết

MỤC TIÊU

- **Trọng tâm:** Khám phá và nhận biết chuỗi âm thanh đi lên – đi xuống.

Phẩm chất:

- PC1: Có ý thức giữ vệ sinh môi trường, không xả rác bừa bãi.
- PC2: Ham học hỏi, thích đọc sách để hiểu biết.

Năng lực chung:

- NLC1: Bước đầu biết sử dụng ngôn ngữ kết hợp với hình ảnh, cử chỉ để trình bày thông tin và ý tưởng khi tham gia vào các hoạt động học.
- NLC2: Có thói quen trao đổi, giúp đỡ nhau trong học tập, cùng nhau hoàn thành nhiệm vụ được giao.
- NLC3: Tích cực, chủ động, sáng tạo thông qua hoạt động đọc nhạc và chơi nhạc cụ.

Năng lực âm nhạc:

- NLÂN1: Biết nghe, cảm nhận và vận động theo chuỗi âm thanh đi lên – đi xuống.
- NLÂN2: Biết lắng nghe và vận động cơ thể theo âm thanh cao – thấp cùng trích đoạn *Trong hang động của vua Núi*.
- NLÂN3: Biết hát bài *Giọt mưa và em bé* với giọng hát tự nhiên, tư thế phù hợp.
- NLÂN4: Bước đầu biết minh hoạ cho một số tình tiết của câu chuyện *Vương quốc Bánh Kẹo* bằng động tác. Nêu được tên nhân vật yêu thích trong câu chuyện.
- NLÂN5: Sử dụng được song loan, thanh phách và vận động cơ thể gõ đệm cho bài hát *Giọt mưa và em bé*.
- NLÂN6: Đọc đúng tên nốt của thang âm và bài đọc nhạc; bước đầu thể hiện đúng cao độ và trường độ các mẫu âm.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Khám phá

Mục tiêu: PC1, NLC2, NLÂN1.

Gợi ý:

- GV giới thiệu về bức tranh chủ đề, dẫn dắt bằng hình ảnh ruộng bậc thang để HS nhận biết được chuỗi âm thanh đi lên – đi xuống.
- GV có thể tổ chức trò chơi giúp HS phân biệt được âm thanh đi lên – đi xuống: GV tạo chuỗi âm thanh đi lên, đi xuống và chuyển động bằng tay, HS bắt chước lại các động tác chuyển động đó.
- GV tạo tình huống và đặt câu hỏi để HS tự giải quyết vấn đề.

- Khám phá và nhận biết chuỗi âm thanh đi lên – đi xuống

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Bức tranh khám phá chủ đề
- Các vật/ hình ảnh các sự vật có âm thanh đi lên, đi xuống khác nhau trong cuộc sống và trong âm nhạc
- Bảng tương tác (nếu có)
- Đàn phím điện tử, kèn phím hoặc piano

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát hình ảnh và tạo ra được chuỗi âm thanh đi lên – đi xuống, từ đó mô phỏng những sự vật có âm thanh đi lên – đi xuống khác nhau trong cuộc sống.

Câu hỏi gợi ý:

- Giữa hai âm thanh tiếng bò kêu và tiếng gà “cục tác” tiếng kêu nào thể hiện chuỗi âm thanh đi lên, tiếng kêu nào thể hiện chuỗi âm thanh đi xuống?
- Em hãy bắt chước âm thanh của tiếng chuông đồng hồ báo thức, tiếng động cơ xe máy và cho biết sự vật nào có thể tạo ra chuỗi âm thanh đi lên, đi xuống.
- Em hãy mô phỏng các âm thanh đi lên, đi xuống trong cuộc sống để các bạn làm theo.
 - GV tổ chức cho HS hoạt động theo nhóm, cùng nhau miêu tả âm thanh mà nhóm đã tìm ra.
 - GV cho các nhóm HS thi đua với nhau, nhóm nào miêu tả và mô phỏng đúng và nhiều nhất thì sẽ thắng.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.6.**

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nghe nhạc

Mục tiêu: NLC1, NLÂN2.

Gợi ý:

- GV kết hợp mở nhạc và kể chuyện *Peer Gynt chạy trốn khỏi hang động của vua Núi*.
- GV hướng dẫn HS vận động cúi xuống thấp, vươn lên cao theo âm thanh cao thấp của tác phẩm *Trong hang động của vua Núi* trong video sau: Đường link tham khảo: <https://www.youtube.com/watch?v=Wu7GmH1KCnE>

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.1.2.**

Hành trình

Nghe nhạc

• Nghe, cảm thụ và vận động theo nhạc trích đoạn **Trong hang động của vua Núi (In the hall of the Mountain King)** của Ét-va Gờ-rây (Edvard Grieg)

Hát

GIỌT MƯA VÀ EM BÉ

Vui tươi, hồn nhiên Nhạc và lời: Quang Huân

Này anh giọt mưa ơi Anh từ đâu tới đây? Mà không chịu ngừng
(Rồi anh về nơi) ...đâu? Anh giọt mưa mến yêu! Mà thân hình anh
rơi cho bầy chim hót vui! Đớp đi đớp đi đớp đi đớp đi Đớp đi đớp đi
rơi tan tã tới khắp nơi. Đớp đi đớp đi đớp đi đớp đi Đớp đi đớp đi
đớp đi đớp đi! Tiếng mưa rơi "đi đớp" Anh cứ mưa mưa
đớp đi đớp đi! Tiếng anh rơi "đi..."
hoài. Rồi anh về nơi...
...đớp" vui vui thật là vui.

- Mưa mang lại lợi ích gì cho thiên nhiên và con người?
- Em có thích trời mưa không? Vì sao?

26

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Hát

Mục tiêu: PC2, NLÂN3.

Gợi ý:

- Khởi động: GV hướng dẫn HS dùng 2 ngón tay phải vỗ vào lòng tay trái theo tốc độ nhanh dần để bắt chước tiếng mưa rơi.
- GV gợi ý để HS bắt chước tiếng mưa, tiếng gió, tiếng sấm theo tưởng tượng của các em như: búng tay, xoa tay, vỗ đùi, giậm chân,...
- GV tổ chức cho HS nghe và vận động theo bài hát *Giọt mưa và em bé*.
- GV dạy bài hát theo lối móc xích, tùy năng lực thực tế của HS mà GV thực hiện các bước dạy hát phù hợp.
- GV hướng dẫn HS hát và kết hợp gõ đệm với nhạc cụ gõ.

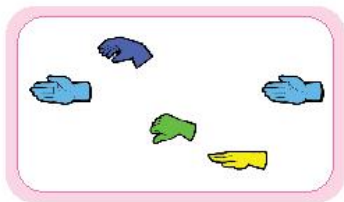
Lưu ý: Các bước dạy học Hát theo hướng dẫn ở **Phần một.V.2.2.**

Độc nhạc

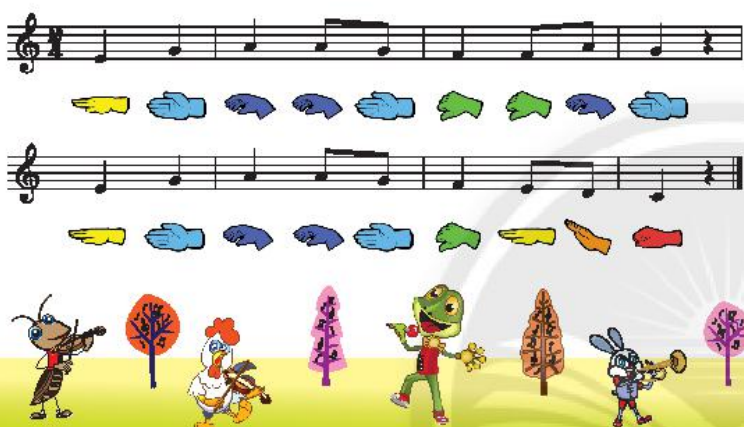
- Luyện tập mẫu 5 âm theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay
Ví dụ: Mẫu 5 âm

- Đọc mẫu tiết tấu

- Thực hành đọc nhạc theo mẫu

27

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Độc nhạc

Mục tiêu: NLC3, NLÂN6.

Gợi ý:

- GV hướng dẫn HS ôn lại các kí hiệu nốt nhạc bàn tay; GV khuyến khích HS thể hiện các mẫu âm.
- GV hướng dẫn HS luyện tập theo mẫu 5 âm, thực hành đọc nhạc theo mẫu (GV làm mẫu trước các mẫu luyện tập sau đó hướng dẫn cho HS).
- GV hướng dẫn HS sáng tạo mẫu 5 âm theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay.
- GV hướng dẫn HS đọc mẫu tiết tấu theo âm tiết.
- GV hướng dẫn HS đọc bài thực hành đọc nhạc, GV có thể chia thành 2 câu nhạc để hướng dẫn.
- GV có thể chia nhóm (2 nhóm), mỗi nhóm một câu nhạc để cùng đọc kết hợp, hoặc tạo những mẫu vận động đơn giản kết hợp đọc nhạc, hay đặt lời mới dưới hình thức trò chơi vận động... để HS dễ dàng tiếp thu và ghi nhớ bài thực hành đọc nhạc.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.3.2.**

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Nhạc nền, văn bản nhạc bài *Giọt mưa và em bé*
- Đàn phím điện tử, kèn phím hoặc piano; nhạc cụ gõ đơn giản: triangle, trống nhỏ,...

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Nghe và vận động theo trích đoạn nhạc *Trong hang động của vua Núi*;
- Hát được bài hát *Giọt mưa và em bé*.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nghe và vận động cơ thể phù hợp theo nhạc;
- Nêu cảm nhận về bài hát *Giọt mưa và em bé*;
- Tạo được mẫu 5 âm theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Tranh minh họa câu chuyện *Vương quốc Bánh Kẹo*
- Trích đoạn nhạc vũ kịch *Kẹp hạt dẻ*
- Bảng tương tác (nếu có)

Thường thức
âm nhạc

Câu chuyện âm nhạc: **VƯƠNG QUỐC BÁNH KẸO**

Trích đoạn từ vở vũ kịch *Kẹp hạt dẻ*
Tác giả: Py-ôt Hích Trai-cốp-xki (Pyotr Ilyich Tchaikovsky)

Năm mới mang niềm vui và những điều kì diệu tới từng đứa trẻ. Với Cờ-la-ra (Clara), đó chính là giấc mơ cùng hoàng tử Kẹp Hạt Dẻ trở về vương quốc Bánh Kẹo ngọt ngào, vương quốc của những vũ hội thần tiên.

Vào đêm giao thừa, cô mơ thấy mình trở nên nhỏ xíu như những món đồ chơi. Cô đã giúp chú lính Kẹp Hạt Dẻ thoát khỏi sự phù phép của vua Chuột để chàng biến trở lại thành một hoàng tử khôi ngô tuấn tú.

28

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Thường thức âm nhạc: Câu chuyện âm nhạc

Mục tiêu: PC2, NLC1, NLÂN4.

Gợi ý:

- GV khởi động bài học bằng cách tạo ra những mẫu tiết tấu, giai điệu, hoặc âm thanh của các sự vật có trong câu chuyện để HS làm quen và thực hiện.
- GV kể chuyện (sử dụng hình ảnh và âm thanh minh họa hoặc giáo án điện tử); GV có thể dựa trên nội dung câu chuyện mà sáng tạo kể theo cách riêng của mình.
- GV vừa kể vừa cho HS vận động hoặc tạo ra âm thanh theo tiến trình câu chuyện để tạo cơ hội cho HS trải nghiệm và ghi nhớ câu chuyện một cách thuận lợi.
- Sau khi kể, GV mời HS kể lại câu chuyện hoặc có thể cho HS sắm vai để kể lại câu chuyện.
- GV đặt câu hỏi phát triển phẩm chất cho HS sau khi học xong câu chuyện âm nhạc. Ví dụ: Em thích nhân vật nào trong truyện?
- GV cho HS nghe, vận động và cảm thụ theo trích đoạn *Kẹp hạt dẻ* của Tchaikovsky.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.5.4.**

Hoàng tử đưa Cờ-la-ra trở về trong niềm hân hoan chào đón của cả vương quốc Bánh Kẹo. Chẳng kể lại câu chuyện Cờ-la-ra cùng chàng chiến đấu với vua Chuột cho mọi người nghe. Cờ-la-ra được cả vương quốc ca ngợi như một vị anh hùng.

Để chào mừng năm mới đến và sự trở về của hoàng tử, một vũ hội được tổ chức cho cư dân vương quốc Bánh Kẹo với rất nhiều điệu nhảy đến từ khắp nơi trên thế giới. Cả vương quốc ngập tràn trong niềm hạnh phúc và những vũ điệu tưng bừng.

- Nghe trích đoạn nhạc từ vở vũ kịch **Kẹp hạt dẻ** của Trai-cốp-xki.
- Em thích nhân vật nào trong câu chuyện? Vì sao?

29

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Biết kể lại câu chuyện *Vương quốc Bánh Kẹo*;
- Nghe và vận động theo trích đoạn nhạc *Kẹp hạt dẻ*.

CÂU CHUYỆN ÂM NHẠC: VƯƠNG QUỐC BÁNH KẸO

Vào đêm Giáng sinh, Clara đã được cha đỡ đầu tặng cho một con búp bê xinh xắn. Búp bê có tên dễ thương là Kẹp Hạt Dẻ, được làm bằng gỗ hình chú lính chì. Tối hôm ấy, khi mọi người đã chìm vào giấc ngủ, Clara quay lại phòng khách thăm chú lính Kẹp Hạt Dẻ, đúng lúc ấy, chiếc đồng hồ điểm chuông báo nửa đêm. Clara nhìn thấy một lũ chuột khổng lồ từ đâu kéo đến. Bỗng nhiên, cây Noel trở nên cao vút và chú Kẹp Hạt Dẻ cũng vụt lớn lên. Clara bị kẹt giữa cuộc chiến của đội quân bánh quy gừng và lũ chuột nhắt dưới sự điều khiển của vua Chuột. Lũ chuột tấn công và nhào đến cản binh lính bánh quy gừng. Kẹp Hạt Dẻ dẫn đầu đội quân bánh quy gừng cùng với sự giúp đỡ của những chú lính chì và búp bê y tá chiến đấu với lũ chuột. Khi thấy vua Chuột chiếm ưu thế còn Kẹp Hạt Dẻ bị thương, Clara ném một chiếc giày vào hấn và giúp cho Kẹp Hạt Dẻ chiến thắng.

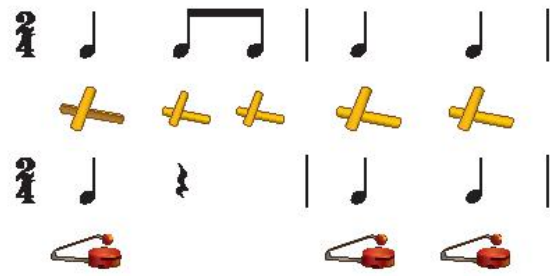
Lũ chuột rút lui và Kẹp Hạt Dẻ hoá thành một chàng hoàng tử khôi ngô, tuấn tú. Clara và hoàng tử leo lên chiếc thuyền bằng vỏ hạt dẻ, được bảy cá heo kéo đến vương quốc Bánh Kẹo. Khi về đến hoàng cung, hoàng tử thuật lại chuyện Clara đã giúp chàng thắng vua Chuột với vua cha. Clara được ca ngợi như một người anh hùng vì hoá giải được lời nguyền của vua Chuột đã biến hoàng tử thành chú lính Kẹp Hạt Dẻ.

Để chào mừng năm mới đến và sự trở về của hoàng tử, một vũ hội được tổ chức khắp vương quốc Bánh Kẹo. Dân chúng đến từ khắp nơi trên thế giới mang theo những vũ điệu rộn ràng và hấp dẫn. Cả vương quốc ngập tràn trong niềm vui và những vũ điệu tưng bừng. Hoàng tử kết hôn với Clara, cả hai sống hạnh phúc bên nhau.

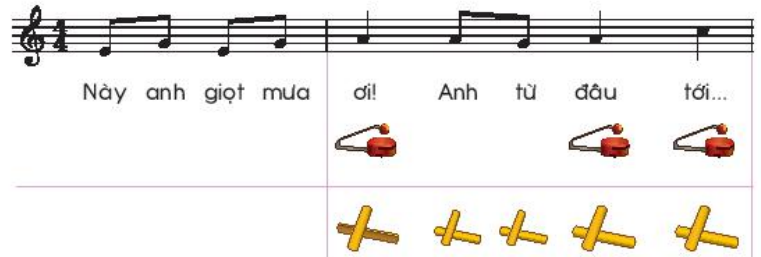

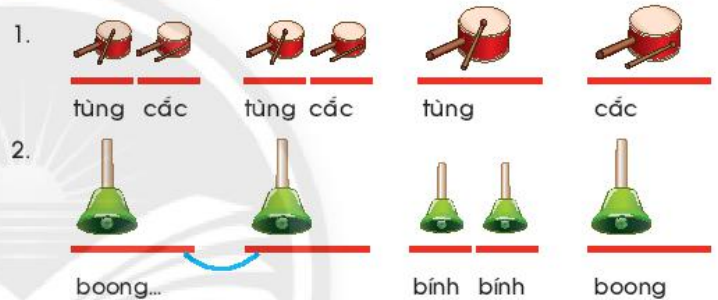
- Đọc tiết tấu và luyện tập gõ thanh phách, song loan

- Thực hành đệm cho bài hát **Giọt mưa và em bé**

- Trò chơi vận động: Bản hoà tấu vui nhộn

PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC ÂM NHẠC

Trò chơi vận động: Bản hoà tấu vui nhộn: GV tổ chức cho HS vận động và thể hiện tiết tấu thông qua ngôn ngữ là âm thanh của các sự vật (nhạc cụ). Thông qua hoạt động này, giúp HS nhận biết được sự dài – ngắn khác nhau của âm thanh.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nhạc cụ

Mục tiêu: NLC3, NLÂN5.

Gợi ý:

- GV dùng tiết tấu trong bài dạy để tạo trò chơi tiếng kêu của các con vật, kết hợp vận động nhằm giúp HS nhận biết được tiết tấu. Ví dụ: tiết tấu: **ta – ti ti – ta – ta**: Gà mái kêu cục tác, Cún con sủa gâu gâu; tiết tấu: **ti ti – ti ti – ta – um**: Con vịt kêu cạp cạp, Con mèo kêu meo meo,...
- GV hướng dẫn HS đọc tiết tấu theo âm tiết (nốt đen: ta; hai nốt móc đơn: ti ti).
- GV làm mẫu trước các mẫu luyện tập sau đó hướng dẫn cho HS.
- GV tổ chức theo nhóm để HS thực hành gõ đệm cho bài hát.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.4.2.**

NHÀ GA ÂM NHẠC

1. Nhạc cụ nào dưới đây có thể tạo ra âm thanh đi lên – đi xuống?

2. Tạo một mẫu đọc nhạc theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay với các yêu cầu sau:

- a. 5 âm thanh đi lên
- b. 5 âm thanh đi xuống
- c. 5 âm thanh đi lên và đi xuống

3. Đọc tiết tấu, sau đó gõ song loan theo các mẫu sau:

4. Đọc tiết tấu và thực hiện mẫu vận động cơ thể sau:

5. Em thích các hoạt động âm nhạc nào trong chủ đề này?

- a. Khám phá âm thanh đi lên – đi xuống
- b. Hát bài **Giọt mưa và em bé**
- c. Nghe và vận động theo nhạc trích đoạn **Trong hang động của vua Núi**
- d. Nghe câu chuyện âm nhạc **Vương quốc Bánh Kẹo**

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Nhạc cụ thanh phách, song loan (cho GV và HS)
- Nhạc nền bài *Giọt mưa và em bé*
- Đàn phím điện tử, kèn phím hoặc piano

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Thể hiện được các mẫu tiết tấu bằng song loan, thanh phách;
- Sử dụng được nhạc cụ để đệm cho bài hát *Giọt mưa và em bé*.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết sáng tạo các mẫu tiết tấu đơn giản để gõ đệm cho bài hát.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG: Nhà ga âm nhạc

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trong SGK, GV có thể đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề: Chú ý nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như: Em thích nội dung nào trong bài học? Em có thể làm được hay không?...
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi về phẩm chất sau khi học xong chủ đề thông qua nội dung Khám phá, Hát,...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.7**.

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết

MỤC TIÊU

- **Trọng tâm:** Khám phá, nhận biết được các âm thanh to dần – nhỏ dần.

Phẩm chất:

- PC1: Biết yêu quê hương, yêu Tổ quốc qua những hình ảnh sinh hoạt đặc trưng của ngày Tết cổ truyền.
- PC2: Biết yêu thương, quan tâm, chăm sóc người thân trong gia đình qua nội dung khám phá và học hát.

Năng lực chung:

- NLC1: Nhận biết và bày tỏ được tình cảm, cảm xúc của bản thân thông qua hoạt động nghe nhạc.
- NLC2: Biết trình bày ý tưởng của bản thân thông qua các hoạt động học.
- NLC3: Tích cực, chủ động, sáng tạo thông qua hoạt động đọc nhạc và chơi nhạc cụ.

Năng lực âm nhạc:

- NLÂN1: Bước đầu phân biệt và mô phỏng được âm thanh to dần – nhỏ dần.
- NLÂN2: Hát bài hát *Năm mới bình an* với giọng hát tự nhiên, tư thế phù hợp; hát rõ lời và thuộc lời, duy trì được tốc độ ổn định; nêu được tên bài hát và tên tác giả.
- NLÂN3: Đọc đúng tên nốt của thang âm và bài đọc nhạc; bước đầu thể hiện đúng cao độ và trường độ các mẫu âm.
- NLÂN4: Bước đầu chơi nhạc cụ đúng tư thế, đúng cách; thể hiện đúng trường độ các mẫu tiết tấu; biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát *Năm mới bình an*.
- NLÂN5: Biết vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.
- NLÂN6: Nhận biết và nêu được tên của nhạc cụ *bộ chuông cầm tay*.

- Nghe và cảm thụ âm thanh to dần – nhỏ dần với trống hoặc các nhạc cụ gõ khác

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Khám phá

Mục tiêu: PC1, NLC2, NLÂN1.

Gợi ý:

- GV giới thiệu bức tranh chủ đề.
- GV tạo tình huống hoặc đặt câu hỏi để HS khám phá và nhận biết âm thanh to dần – nhỏ dần.

Câu hỏi gợi ý:

- Theo em, khi đoàn tàu từ xa chạy đến và khi đoàn tàu chạy xa dần thì các âm thanh đó nghe như thế nào?
- Em được bố mẹ dẫn đi chơi biển, khi em càng đến gần biển thì âm thanh của sóng biển như thế nào?
- Trong trường học, có một lớp đang học hát, khi em đi đến càng gần và khi em đi càng xa lớp đó thì âm thanh tiếng hát nghe như thế nào?

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Bức tranh khám phá chủ đề, tranh mô tả các sự vật có âm thanh to dần – nhỏ dần
- Hình ảnh các sự vật có tích hợp âm thanh to dần – nhỏ dần
- Bảng tương tác (nếu có)
- Đàn phím điện tử, kèn phím hoặc piano

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nhận biết và mô phỏng được âm thanh to dần – nhỏ dần của các sự vật trong cuộc sống.

- GV tổ chức cho HS hoạt động thi đua theo nhóm, mỗi nhóm cùng nhau liệt kê và mô phỏng âm thanh to dần và nhỏ dần, nhóm nào liệt kê và mô phỏng được nhiều nhất thì sẽ thắng.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.6.**

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nghe nhạc

Mục tiêu: NLC1, NLÂN5.

Gợi ý:

- GV giới thiệu tác phẩm *Mùa xuân (Spring)*, sau đó mở nhạc.
- GV sáng tạo (hoặc cho HS sáng tạo) mẫu vận động cơ thể, thể hiện bất cứ thứ gì theo âm thanh và giai điệu của tác phẩm (sự rộn ràng, tươi vui của muôn hoa, cánh chim bay, tiếng chim hót, bướm lượn, suối chảy, mưa gió, sấm sét,...).

Đường link tham khảo: <http://www.youtube.com/watch?v=ibjoqm-JxiM>

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.1.2.**

Hành trình

• Nghe, cảm thụ và vận động theo nhạc tác phẩm **Mùa xuân (Spring)** – Chương 1, trích tổ khúc **Bốn mùa (Four Seasons)** của An-tô-ni-ô Vi-van-đi (Antonio Vivaldi)

Hát

NĂM MỚI BÌNH AN

Nhạc Anh
Lời Việt: Hà Thị Thù

Vui tươi

Từ muôn nơi hát lên khúc nhạc lành. Trời lung linh pháo hoa đang
Đàn em thơ hát vang khúc nhạc lành. Mầm xanh vườn lá non hé
tùng bừng. Cầu mong cho thế gian luôn yên bình. Mừng một năm mới vừa
mới cười. Bầy chim non liu lo đón mặt trời. Chào một năm mới vừa
sang. Hạnh phúc đến khắp nơi. Yên ấm cho muôn nhà. Năm
sang.
mới sang đầy ước vọng và cùng nhau chúc bình an.

• Năm mới, mọi người thường cầu chúc cho nhau điều gì?

34

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Hát

Mục tiêu: PC2, NLC1, NLÂN2, NLÂN5.

Gợi ý:

- GV cần giới thiệu thêm một số hình ảnh về Tết cổ truyền của dân tộc: cây đào, cây mai, mâm ngũ quả; cảnh chuẩn bị cho ngày Tết: trang hoàng nhà cửa, gói bánh, làm mứt,...; từ đó hình thành phẩm chất cho HS biết yêu mến quê hương, đất nước và văn hoá cổ truyền của dân tộc Việt. GV chia lớp thành 2 đội A và B, mỗi đội sẽ chọn mặt hàng để rao như hoa mai, hoa đào, mứt bí, mứt dừa,...

Mẫu tham khảo:

A: Ai mua hoa mai đây

B: Ai mua hoa đào đây

A-B: Ai mua hoa mai mua hoa đào về chưng Tết đây.

- GV dạy bài hát theo lối móc xích, tùy năng lực thực tế của HS mà GV thực hiện các bước dạy hát phù hợp.
- GV nên kết hợp việc hát với vận động cơ thể (HS sáng tạo vận động) hoặc nhạc cụ gõ đơn giản (tambourine, song loan,...).

Lưu ý: Các bước dạy học Hát theo hướng dẫn ở **Phần một.V.2.2.**

Nhạc cụ

- Giới thiệu nhạc cụ gõ trai-en-gô (triangle):
Là nhạc cụ gõ nước ngoài, bằng kim loại, hình tam giác, dùng dùi gõ để tạo ra âm thanh.

- Đọc tiết tấu và luyện tập gõ trai-en-gô

- Đọc tiết tấu và luyện tập mẫu đệm bằng vận động cơ thể

- Thực hành đệm cho bài hát **Năm mới bình an**

Từ	muôn	nơi	hát	lên	khúc	nhạc	lành.	Trời...

35

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nhạc cụ

Mục tiêu: PC1, NLÂN4.

Gợi ý:

- GV dùng tiết tấu trong bài dạy để tạo trò chơi hỏi đáp kết hợp vận động nhằm giúp HS biết được tiết tấu. Ví dụ:

Con	gi?	Con	cô.	Cô	gi?	Cô	con.

- GV giới thiệu cho HS về nhạc cụ gõ triangle:

Triangle: là nhạc cụ gõ nước ngoài, bằng kim loại, hình tam giác, dùng dùi gõ để tạo ra âm thanh.

- GV hướng dẫn HS đọc tiết tấu theo âm tiết (nốt đen: ta; hai nốt móc đơn: ti ti).
- GV làm mẫu trước các mẫu luyện tập sau đó hướng dẫn cho HS.
- GV tổ chức theo nhóm để HS thực hành gõ đệm cho bài hát.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.4.2.**

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Nhạc tác phẩm *Mùa xuân*
- Nhạc nền và văn bản nhạc bài hát *Năm mới bình an*
- Nhạc cụ triangle (cho GV và HS)
- Đàn phím điện tử, kèn phím hoặc piano

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Hát được bài hát *Năm mới bình an*;
- Hát và kết hợp gõ đệm bằng nhạc cụ gõ.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Trình bày cảm nhận về tác phẩm *Mùa xuân*;
- Nghe và vận động cơ thể phù hợp theo nhạc tác phẩm *Mùa xuân*.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết tạo mẫu tiết tấu gõ đệm cho bài hát *Năm mới bình an*.

PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC ÂM NHẠC

Trò chơi âm nhạc: Hỏi và trả lời tên đồ vật theo cao độ của bốn nốt Đô, Pha, Son, La.

Hướng dẫn: GV làm mẫu trước trò chơi bằng cách đọc giai điệu và kết hợp kí hiệu nốt nhạc bàn tay, sau đó chỉ vào đồ vật được hỏi và HS trả lời theo cao độ Son – La hoặc Son – Son hoặc Son – Pha.

– HS có thể trả lời theo cá nhân hoặc nhóm.

– GV cần khuyến khích HS có thể tìm thêm một số đồ vật (sự vật) khác để cùng chơi hỏi và trả lời với bạn.

Thông qua trò chơi giúp HS nghe, cảm thụ và nhận biết cao độ của nốt nhạc.

Thường thức
âm nhạc

Giới thiệu nhạc cụ gõ nước ngoài

Bộ chuông cầm tay (Hand bells)

Là nhạc cụ gõ nước ngoài, hình quả chuông bằng kim loại, có tay cầm, dùng tay lắc để tạo ra âm thanh.

- Trò chơi hỏi và trả lời tên đồ vật theo cao độ của các nốt nhạc Đô, Pha, Son, La

Handbell notation and lyrics:

Đô: Bạn ơi cây gì dùng sợi trong đêm?

Pha: Bạn ơi cây gì học sinh luôn mang?

Son: Bạn ơi cây gì thợ may không quên?

36

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Thường thức âm nhạc: Giới thiệu nhạc cụ gõ nước ngoài

Mục tiêu: NLC2, NLÂN6.

Gợi ý:

– GV hát một bài hát và sử dụng bộ chuông cầm tay để gõ đệm hoặc cũng có thể dùng clip nhạc có sử dụng chuông cầm tay để trình chiếu cho HS xem; sau đó GV giới thiệu về bộ chuông cầm tay.

Bộ chuông cầm tay: là nhạc cụ gõ nước ngoài, hình quả chuông bằng kim loại, có tay cầm, dùng tay lắc để tạo ra âm thanh.

– Sau khi giới thiệu, GV có thể mời HS trình bày lại cho các bạn cùng nghe.

– GV cần tạo trò chơi với bộ chuông cầm tay để HS được trải nghiệm và cảm nhận cao độ theo bộ chuông.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở Phần một.V.5.2.

NHÀ GA ÂM NHẠC

1. Sự vật nào có thể phát ra âm thanh to dần – nhỏ dần?

a.

b.

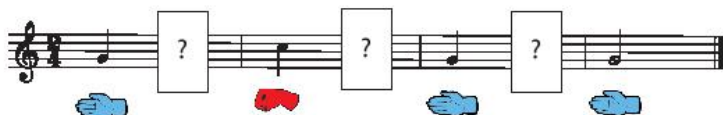

c.

2. Gọi tên nhạc cụ gỗ sau:

3. Chọn nốt La, Đố để thay cho mỗi dấu chấm hỏi (?); sau đó đọc nhạc với kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

4. Thực hiện gõ trai-en-gô theo mẫu sau:

5. Em thích các hoạt động âm nhạc nào trong chủ đề này?

- a. Khám phá chuỗi âm thanh to dần – nhỏ dần
- b. Hát bài **Năm mới bình an**
- c. Nghe và vận động theo nhạc tác phẩm **Mùa xuân**
- d. Tìm hiểu nhạc cụ gỗ nước ngoài

DỤNG CỤ DẠY HỌC

– Bộ chuông cầm tay hoặc hình ảnh, clip biểu diễn nhạc có sử dụng bộ chuông cầm tay

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

– Quan sát, nhận biết các loại nhạc cụ nước ngoài được giới thiệu và cảm nhận nét đặc trưng của từng loại nhạc cụ.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG: Nhà ga âm nhạc

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trong SGK, GV có thể đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề: Chú ý nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như: Em thích nội dung nào trong bài học? Em có thể làm được hay không?...
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi về phẩm chất sau khi học xong chủ đề thông qua nội dung Khám phá, Hát,...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.7.**

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết

MỤC TIÊU

- **Trọng tâm:** Khám phá, nhận biết được nhịp điệu nhanh – chậm.

Phẩm chất:

- PC1: Biết yêu thương, quan tâm, chăm sóc mẹ thông qua các nội dung khám phá, nghe nhạc, học hát và câu chuyện âm nhạc.
- PC2: Ham học hỏi, thích đọc sách để hiểu biết.

Năng lực chung:

- NLC1: Nhận biết và bày tỏ được tình cảm, cảm xúc của bản thân thông qua hoạt động nghe nhạc.
- NLC2: Biết trình bày ý tưởng của bản thân thông qua các hoạt động học.
- NLC3: Tích cực, chủ động, sáng tạo thông qua hoạt động đọc nhạc và chơi nhạc cụ.

Năng lực âm nhạc:

- NLÂN1: Bước đầu phân biệt và mô phỏng được âm thanh nhanh – chậm.
- NLÂN2: Hát bài hát *Chúc ngủ ngon* với giọng hát tự nhiên, tư thế phù hợp; hát rõ lời và thuộc lời, duy trì được tốc độ ổn định; nêu được tên bài hát và tên tác giả.
- NLÂN3: Đọc đúng tên nốt của thang âm và bài đọc nhạc; bước đầu thể hiện đúng cao độ và trường độ các mẫu âm.
- NLÂN4: Bước đầu chơi nhạc cụ đúng tư thế, đúng cách; thể hiện đúng trường độ các mẫu tiết tấu; biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát *Chúc ngủ ngon*.
- NLÂN5: Biết vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.
- NLÂN6: Bước đầu biết minh hoạ cho một số tình tiết của câu chuyện *Khúc hát ru trên lưng mẹ*.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Khám phá

Mục tiêu: PC1, NLC2, NLÂN1.

Gợi ý:

- GV cho HS nghe các file âm thanh có sự tương phản về nhịp độ để HS cảm nhận sự khác nhau về nhịp độ.
- GV giới thiệu tranh chủ đề, từ đó giúp HS nhận ra sự tương phản nhịp điệu của các hoạt động trong tranh (lời hát ru, nhịp ru với hoạt động nhảy múa).
- GV tạo trò chơi hoà tấu chuông, trống giúp HS nhận biết nhịp điệu nhanh – chậm: GV chia lớp thành hai đội, mỗi đội sẽ bắt chước cách phát âm của một nhạc cụ theo tiết tấu sau:

• Khám phá nhịp điệu nhanh – chậm

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Bức tranh khám phá chủ đề, tranh mô tả các sự vật có âm thanh nhanh – chậm
- Một số file âm thanh tương phản nhau về nhịp độ nhanh – chậm
- Nhạc nền bài *Chúc ngủ ngon*
- Bảng tương tác (nếu có)
- Đàn phím điện tử, kèn phím hoặc piano

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát hình ảnh hoặc liên tưởng vận động nhanh – chậm của các sự vật trong bức tranh, từ đó bắt chước những vận động nhanh – chậm của các sự vật khác nhau trong cuộc sống.

Chuông

boong boong bình boong boong

Trống

tùng

tùng

– GV tạo tình huống và đặt câu hỏi để HS tự giải quyết vấn đề.

Câu hỏi gợi ý:

- Qua âm thanh trong trò chơi, em thấy giữa chuông và trống, nhạc cụ nào có nhịp điệu nhanh?
- Em hãy quan sát và cho biết: giữa kim phút và kim giây của đồng hồ, kim nào tạo ra nhịp điệu chậm?
- Em hãy tìm trong sinh hoạt hằng ngày, sự vật nào có thể tạo ra nhịp điệu? Theo em, nhịp điệu đó nhanh hay chậm? (GV có thể tổ chức cho HS thi đua theo nhóm).

– GV tổ chức cho HS nghe và vận động theo nhạc bài *Chúc ngủ ngon*.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.6**.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Hát

Mục tiêu: PC1, NLC1, NLÂN2, NLÂN5.

Gợi ý:

- GV cần giới thiệu một số hình ảnh về mái ấm gia đình vào buổi tối trước khi đi ngủ.
- GV dạy bài hát theo lối móc xích, tùy năng lực thực tế của HS mà GV thực hiện các bước dạy hát phù hợp.
- GV nên kết hợp việc hát với vận động cơ thể hoặc nhạc cụ gõ đơn giản (tambourine, song loan, triangle,...).

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.2.2.**

- Nghe, cảm thụ và vận động theo nhạc bài **Mẹ ơi có biết** – nhạc và lời: Nguyễn Văn Chung

CHÚC NGỦ NGON

Nhạc: Glô-han Bơ-ram (Johannes Brahms)

Lời Việt: Phạm Tuyên

Thong thả, nhẹ nhàng

- Em hãy nói về những điều mà em mơ ước.

40

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nghe nhạc

Mục tiêu: PC1, NLC2, NLÂN5.

Gợi ý:

- GV giới thiệu bài hát **Mẹ ơi có biết**, sau đó mở nhạc.
- GV sáng tạo (hoặc cho HS sáng tạo) mẫu vận động thể hiện sự nhịp nhàng, êm đềm (nhịp đưa nôi ru con, nhịp lắc lư hát ru,...).

Động tác vận động:

Thân người đứng đưa theo nhịp.

Câu hát 1 “Mẹ ơi ... cười thật to”: hai tay bắt chéo trước ngực.

Câu hát 2 “Mẹ ơi ... có mẹ kể bên”: lòng bàn tay phải ôm má bên phải; đầu hơi nghiêng qua bên phải; tay trái khoanh trước ngực, lưng bàn tay đặt dưới cùi chỏ tay phải.

Câu hát 3 “Mái tóc mẹ... con sẽ ngủ yên”: hai tay khoanh lại, cánh tay nâng cao ngang ngực.

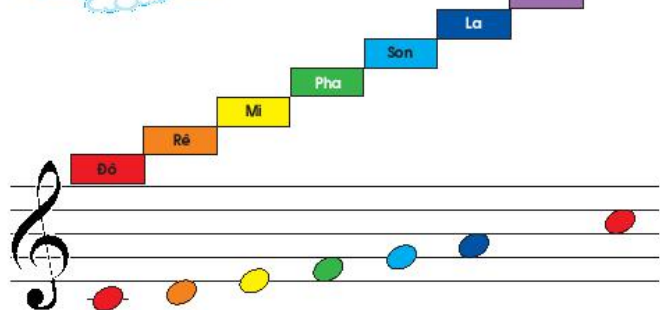
Câu hát 4 “Đến lúc con lớn, hứa sẽ chăm ngoan”: hai tay đưa về phía trước, lòng bàn tay hướng lên trên và mở ra; “Cố gắng... được vui”: hai tay bắt chéo trước ngực.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.1.2.**

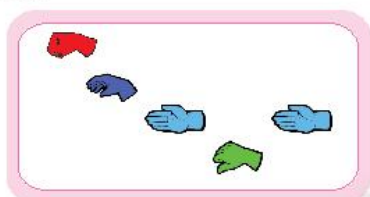

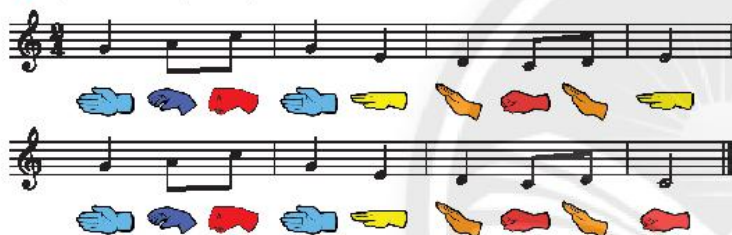
ĐÔ – RÊ – MI – PHA – SON – LA – ĐỐ

- Luyện tập mẫu 5 âm theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay
Ví dụ: Mẫu 5 âm

- Thực hành đọc nhạc theo mẫu

41

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Đọc nhạc

Mục tiêu: PC2, NLC3, NLÂN3.

Gợi ý:

- Sau khi giới thiệu nốt Đố, GV có thể tổ chức trò chơi vận động theo các nốt Đô – Rê – Mi – Pha – Son – La – Đố nhằm giúp HS ghi nhận tên và cao độ các nốt có trong bài học. Ví dụ: GV cho HS đọc cao độ của nốt đi kèm với cặp từ có âm cuối trùng với âm của nốt và sáng tạo động tác để thể hiện sự vật (Đồ - đồng hồ: 2 tay tạo vòng tròn trên đầu/ Rê - con dê: 2 tay giả làm sừng dê trên đầu/ Mi - ti vi: 2 tay vẽ màn hình TV trước mặt/ Pha - ghi ta: giả làm động tác chơi ghi ta/ Son - chim non: 2 tay chống hông, chân hơi chùng xuống/ La - thiên nga: 2 tay xoè giả cánh thiên nga/ Đố - ba lô: 2 tay đặt trên vai như tư thế nắn quai ba lô).
- GV tổ chức luyện tập các mẫu âm và thực hành đọc nhạc theo mẫu cho HS.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.3.2.**

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Nhạc bài *Mẹ ơi có biết*
- Văn bản nhạc và nhạc nền bài *Chúc ngủ ngon*
- Đàn phím điện tử, kèm phím hoặc piano
- Nhạc cụ gõ đơn giản
- Hình ảnh kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Vận động theo nhạc bài *Mẹ ơi có biết*;
- Hát được bài *Chúc ngủ ngon*;
- Đọc được bài đọc nhạc theo mẫu.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nghe và vận động phù hợp theo nhạc;
- Nêu cảm nhận về bài hát *Chúc ngủ ngon*;
- Quan sát và thực hiện đúng mẫu đọc nhạc theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Tạo được mẫu 6 âm theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

CÂU CHUYỆN ÂM NHẠC: KHÚC HÁT RU TRÊN LƯNG MẸ

Núi rừng Tây Nguyên đón chào buổi sáng với khung cảnh thật ấn tượng. Trời đã sáng nhưng ông mặt trời vẫn bị che khuất bởi các ngọn núi cao. Xa xa, trên các sườn núi, sương trắng vẫn giăng mờ che khuất cảnh vật.

Bản làng đã thức giấc từ lâu, khói bếp nhẹ nhàng bay lên từ những mái nhà rong rộp lá. Những làn khói mỏng uốn lượn trong không gian càng làm cho khung cảnh thiên nhiên của núi rừng Tây Nguyên thêm thơ mộng. Nhịp chày giã gạo của những cô gái bản đồn đập *pùm pụp, pùm pụp*; tiếng gà rừng gáy vang thoi thúc *te lé te lé*. Trên cành cây cao vút phía sau nhà rông, bầy chim rừng cũng cất tiếng hót *riú riú*. Các âm thanh nghe như một bản hoà tấu mang đậm màu sắc của núi rừng Tây Nguyên, tạo nên sự thanh thản, yên bình.

Người lớn bắt đầu lên nương, họ đi theo từng tốp, vừa đi vừa nói chuyện vui vẻ. Chiếc gùi tre sau lưng như chiếc chuông để ngược lắc theo từng nhịp chân, làm cho các vật dụng trong gùi va đập vào nhau *lộc cộc, lộc cộc* thật vui tai. Một vài phụ nữ điệu con trên lưng. Những đứa trẻ *lúc lắc, lúc lắc* theo nhịp chân của mẹ ngậm ngón tay bú sữa trông thật hồn nhiên. Những đứa bé như đã quá quen thuộc với chiếc điệu. Chúng khép mắt tận hưởng một giấc ngủ ngon trên tấm lưng ấm áp của mẹ. Rẫy lúa chín vàng *xào xạc* trong gió trên sườn đồi. Những người phụ nữ cúi mình cắt những bó lúa mọng hạt; miệng cất lên những câu hát ru ngọt ngào, ấm áp và mênh mang: *Con hỡi con ơi/ Ngủ ngon con nhé/ Ấp vào lưng mẹ/ Ấm êm điệu dăng!*

Đã từ bao đời nay, khúc hát mẹ ru luôn cất lên tha thiết. Khúc hát ru mong con mau lớn khôn. Khúc hát ru chỉ cho con thấy quê hương tươi đẹp. Khúc hát ru dạy con khi lớn lên biết chung tay xây đắp buôn làng, dựng xây quê hương ấm no, bảo vệ đất nước bình yên và thịnh vượng.

Câu chuyện âm nhạc: KHÚC HÁT RU TRÊN LƯNG MẸ

Các dân tộc ở vùng đất Tây Nguyên, người mẹ thường điệu con trên lưng khi đi làm nương rẫy.

Vai mẹ như chiếc gối, lưng mẹ như chiếc nôi đưa theo nhịp bước chân đi, đưa em nhỏ vào giấc ngủ say.

42

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Thường thức âm nhạc: Câu chuyện âm nhạc

Mục tiêu: PC1, NLÂN5, NLÂN6.

Gợi ý:

- GV dùng clip hoặc các hình ảnh về các dân tộc ở Tây Nguyên để giới thiệu với HS. Sau đó GV dẫn vào câu chuyện *Khúc hát ru trên lưng mẹ*.
- Sau khi kể chuyện, GV mở nhạc bài *Ru em*, HS nghe và vận động theo nhạc.

Mẫu vận động tham khảo:

“Ơi hoa nắng vàng”: 2 tay đưa từ trước ngực ra 2 bên, lòng bàn tay mở ngửa.

Mỗi khi con tỉnh giấc, lời hát ru ngọt ngào cất lên từ trái tim yêu thương của mẹ đưa em nhỏ trở lại giấc ngủ.

Giai điệu, lời ca của bài hát ru luôn êm dịu, ngọt ngào theo suốt cuộc đời của mỗi con người.

- Qua câu chuyện, hãy nói về tình cảm của em đối với mẹ
- Nghe và vận động theo nhạc bài **Ru em** – dân ca Ê-đê, lời mới: Huỳnh Ngọc La Sơn

43

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Những hình ảnh có trong truyện *Khúc hát ru trên lưng mẹ* và một số hình ảnh về các dân tộc thiểu số ở Tây Nguyên
- Nhạc bài hát *Ru em*

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- HS biết đôi nét về cuộc sống của đồng bào Tây Nguyên;
- Biết bài hát *Ru con* là dân ca Ê-đê, biết vận động phù hợp với bài hát.

“Rong chơi bên suối”: 2 tay di chuyển qua lại cùng chiều tạo hình sóng nước dập dờn trước ngực, lòng bàn tay úp xuống.

“Nắng soi bóng mẹ theo cha lên rẫy”: 2 tay đưa cao khỏi đầu, lòng bàn tay úp xuống, mũi bàn tay chạm nhau; thân người lắc lư theo phách.

“Pap pap pa ra (1). Pap pap pa ra (2)”: vỗ tay theo tiết tấu lời ca. Lần 1 xoay người sang bên phải, đầu hơi nghiêng sang bên phải, 2 tay vỗ trước vai phải. Lần 2 thực hiện ngược chiều lần 1.

“Ru em ru em. Mẹ ra bến nước”: 2 tay khoanh trước ngực, thân người lắc lư theo phách.

“Cha lên nương xanh”: tay trái đỡ dưới cùi chỏ tay phải, cánh tay phải mở từ trong ra ngoài, lòng bàn tay mở ra.

“Cam cho em ngoan”: tay phải đỡ dưới cùi chỏ tay trái, cánh tay trái mở từ trong ra ngoài, lòng bàn tay mở ra.

“Ru em ngoan... ngoan nào em ơi”: 2 tay bắt chéo trước ngực, mũi bàn tay chạm vai, thân người lắc lư theo phách.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.5.4.**

PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC ÂM NHẠC

Trò chơi âm nhạc: Sáng tạo mẫu tiết tấu với bài đồng dao.

Hướng dẫn: GV cho HS đọc bài đồng dao *Rồng rắn lên mây*, và kết hợp vỗ tay hoặc chơi nhạc cụ gõ theo tiết tấu **ta – ta – ta – ta**, sau đó đổi mẫu tiết tấu khác như: **ta – ti ti – ta – um**. HS đã quen với cách chơi này thì GV có thể yêu cầu cá nhân hoặc nhóm HS sáng tạo một mẫu tiết tấu mới và kết hợp đọc bài đồng dao trên. Thông qua trò chơi này giúp HS rèn luyện kỹ năng ứng tấu với tiết tấu.

- Đọc tiết tấu và luyện tập gõ trai-en-gô, song loan

- Thực hành đệm cho bài hát **Chúc ngủ ngon**

- Sáng tạo tiết tấu dựa trên bài đồng dao **Rồng rắn lên mây**

*Rồng rắn lên mây
Có cây lúc lắc
Có nhà hiền vinh
Hỏi thăm thầy thuốc
Có nhà hay không?*

Ví dụ:

44

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nhạc cụ

Mục tiêu: NLC3, NLÂN4, NLÂN5.

Gợi ý:

- GV dùng tiết tấu trong bài dạy để tạo trò chơi đọc đồng dao, hát ru kết hợp gõ đệm nhằm giúp HS nhận biết được tiết tấu.
- GV hướng dẫn HS đọc tiết tấu theo âm tiết (nốt đen: ta; hai nốt móc đơn: ti ti).
- GV làm mẫu trước các mẫu luyện tập sau đó hướng dẫn cho HS.
- GV tổ chức theo nhóm để HS thực hành gõ đệm cho bài hát.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.4.2.**

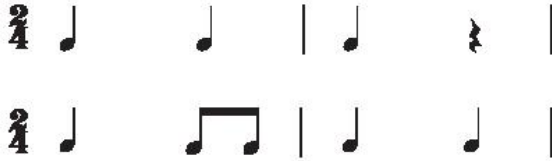

NHÀ GA ÂM NHẠC

1. Tạo âm thanh có nhịp điệu nhanh – chậm bằng các nhạc cụ gõ mà em biết.

2. Đọc tiết tấu, sau đó gõ song loan theo các mẫu sau:

3. Đọc tiết tấu và thực hiện mẫu vận động cơ thể sau:

4. Tạo hai mẫu ô âm dựa trên các kí hiệu nốt nhạc bàn tay sau:

5. Em thích các hoạt động âm nhạc nào trong chủ đề này?

- a. Khám phá nhịp điệu nhanh – chậm
- b. Nghe và vận động nhạc theo bài *Mẹ ơi có biết*
- c. Hát bài *Chúc ngủ ngon*
- d. Nghe câu chuyện âm nhạc *Khúc hát ru trên lưng mẹ*

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Đàn phím điện tử, kèn phím hoặc đàn piano
- Nhạc cụ song loan, triangle (cho GV và HS)

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Đọc được mẫu tiết tấu;
- Gõ đệm cho bài hát *Chúc ngủ ngon* bằng nhạc cụ triangle và song loan.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Biết gõ triangle và song loan theo mẫu;
- Biết đọc tiết tấu và thực hiện mẫu vận động cơ thể.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết tạo mẫu tiết tấu gõ đệm cho bài hát *Chúc ngủ ngon*.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG: Nhà ga âm nhạc

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trong SGK, GV có thể đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề: Chú ý nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như: Em thích nội dung nào trong bài học? Em có thể làm được hay không?...
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi về phẩm chất sau khi học xong chủ đề thông qua nội dung Khám phá, Hát,...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.7.**

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết MỤC TIÊU

- **Trọng tâm:** Khám phá, nhận biết được âm nhạc dân tộc.

Phẩm chất:

- PC1: Yêu quê hương, yêu Tổ quốc, tôn trọng các giá trị truyền thống của dân tộc.
- PC2: Thường xuyên hoàn thành nhiệm vụ học tập.

Năng lực chung:

- NLC1: Nhận biết và bày tỏ được tình cảm, cảm xúc của bản thân sau khi nghe bài *Bắc kim thang*.
- NLC2: Biết trình bày ý tưởng của bản thân thông qua quan sát các hình ảnh trong các hoạt động học.
- NLC3: Có thói quen trao đổi, giúp đỡ nhau trong học tập với bạn.

Năng lực âm nhạc:

- NLÂN1: Nhận biết và cảm thụ âm nhạc dân tộc.
- NLÂN2: Hát bài hát *Bắc kim thang* với giọng hát tự nhiên, tư thế phù hợp; hát rõ lời và thuộc lời, duy trì được tốc độ ổn định; nêu được tên bài hát và xuất xứ bài hát.
- NLÂN3: Đọc đúng tên nốt. Bước đầu thể hiện đúng cao độ và trường độ các mẫu âm.
- NLÂN4: Bước đầu chơi nhạc cụ đúng tư thế, đúng cách; thể hiện đúng trường độ các mẫu tiết tấu; duy trì được tốc độ ổn định; biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.
- NLÂN5: Cảm nhận được vẻ đẹp của tác phẩm, phân biệt được sự khác nhau giữa dàn nhạc dân tộc và dàn nhạc hiện đại.
- NLÂN6: Biết vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Khám phá

Mục tiêu: PC1, PC2, NLC2, NLÂN1.

Gợi ý:

- GV cho HS quan sát tranh về dàn nhạc Đờn ca tài tử.
- GV tạo tình huống để HS khám phá các nhạc cụ dân tộc có trong dàn nhạc (có các nhạc cụ nào).
- GV tổ chức trò chơi *Nhận biết nhanh*: Sau khi giới thiệu tên và hình ảnh các nhạc cụ, GV yêu cầu một số HS dán các mảnh giấy ghi tên nhạc cụ vào đúng hình ảnh nhạc cụ mà GV vừa giới thiệu.

Câu hỏi gợi mở:

- a. Trong tranh có bao nhiêu nhạc cụ, bạn không chơi đàn có vai trò gì trong dàn nhạc?

• Nghe và cảm thụ âm nhạc dân tộc

- Nghe và nêu cảm nhận giai điệu bài **Bắc kim thang** dân ca Nam Bộ, sưu tầm và kí âm: Trần Kiệt Tường
- Xem tranh và tìm hiểu cách chơi nhạc cụ

47

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Bức tranh khám phá chủ đề
- Nhạc bài *Bắc kim thang*
- Bảng tương tác (nếu có)
- Một số nhạc cụ thật minh hoạ tranh chủ đề

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Phân biệt được âm thanh của một số loại nhạc cụ dân tộc và gọi tên;
- Cảm thụ và vận động theo nhạc một số bài hát dân ca.

b. Khi trình diễn, các nghệ nhân chơi nhạc cụ thường đứng hay ngồi?

c. Không gian sinh hoạt của dàn nhạc ở đâu?

- GV cho HS nghe và vận động theo nhạc bài *Bắc kim thang*.
- GV đặt câu hỏi khuyến khích HS nêu lên cảm nghĩ của mình: Em có thích nghe nhạc không? Em thích nhạc cụ nào nhất?...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.6**.

- GV có thể tổ chức trò chơi *Khèo chân* theo nhạc bài *Bắc kim thang*.

Hướng dẫn trò chơi Khèo chân:

- Một nhóm 6 – 8 em đứng thành vòng tròn, lưng quay vào nhau, mặt nhìn ra phía ngoài. Mỗi em đứng một chân, một chân co móc ra phía sau chạm vào chân của bạn khác. Khi hát, bạn nào để chân co rơi xuống đất trước là người thua cuộc.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nghe nhạc

Mục tiêu: PC1, PC2, NLC2, NLÂN6.

Gợi ý:

- Giới thiệu một vài hình ảnh hoặc clip về Tây Nguyên.
- Giới thiệu bài hát *Hoa rung rung*.
- GV cho HS nghe và vận động theo nhạc. Sau khi trải nghiệm, GV có thể gợi ý để HS tự sáng tạo mẫu vận động theo nhạc.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.1.2.**

Hành trình

Nghe nhạc

Hát

• Nghe, cảm thụ và vận động theo nhạc bài hát **Hoa rung rung** – dân ca Ba-na; sưu tầm, kí âm: Lê Toàn Hùng; lời mới: Mỹ Liêm

BẮC KIM THANG

Dân ca Nam Bộ
Sưu tầm và kí âm: Trần Kiết Tường

Bắc kim thang cà lang bí rợ, cột qua
kèo là kèo qua cột. Chú bán dầu qua cầu mà
tê. Chú bán ếch ở lại làm chi. Con le
le đánh trống thổi kèn. Con bìm bịp thổi tò tí te tò te.

• Những điều làm em thích khi học hát bài **Bắc kim thang** là gì?

48

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Hát

Mục tiêu: PC2, NLC1, NLÂN2, NLÂN6.

Gợi ý:

- GV tổ chức trò chơi nghe nhạc và đoán tên bài hát. Hướng dẫn: GV chia nhóm, mở các bài nhạc dân ca mà các em đã được học như: *Lí cây xanh*, *Nu na nu nống*, *Tập tầm vông*, *Bắc kim thang*,... và yêu cầu nhóm HS ghi tên bài hát lên bảng con sau khi nghe một vài câu nhạc. Nhóm nào ghi được tên bài hát nhanh nhất và nhiều nhất thì sẽ dành chiến thắng.
- GV giới thiệu bài hát *Bắc kim thang*.
- GV dạy bài hát theo lối móc xích, tùy năng lực thực tế của HS mà GV thực hiện các bước dạy hát phù hợp.
- GV nên kết hợp việc hát với vận động cơ thể hoặc nhạc cụ gõ đơn giản (tambourine, song loan, triangle,...).

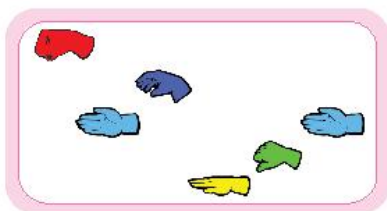
Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.2.2.**

Đọc nhạc

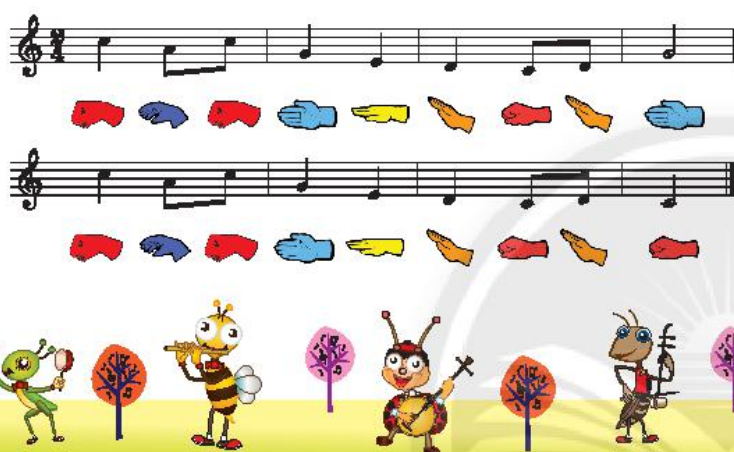
- Luyện tập mẫu 6 âm theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay
Ví dụ: Mẫu 6 âm

- Đọc mẫu tiết tấu

- Thực hành đọc nhạc theo mẫu

49

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Đọc nhạc

Mục tiêu: NLC3, NLÂN3.

Gợi ý:

- GV tổ chức trò chơi nghe cao độ và đoán tên các nốt nhạc đã học.
- GV hướng dẫn HS luyện mẫu tiết tấu.
- GV tổ chức luyện tập các mẫu âm và thực hành đọc nhạc theo mẫu cho HS (nên kết hợp vận động theo bài thực hành đọc nhạc).
- GV có thể đặt lời ca cho giai điệu bài thực hành đọc nhạc dưới dạng trò chơi vận động để HS thực hiện.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.3.2.**

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Nhạc bài *Hoa rung rung*
- Nhạc nền, văn bản nhạc bài *Bắc kim thang*
- Đàn phím điện tử, kèn phím hoặc piano
- Hình ảnh kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Hát được bài hát *Bắc kim thang*;
- Quan sát và thực hiện đúng mẫu đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nêu cảm nhận về bài hát *Hoa rung rung*;
- Nghe và vận động động tác phù hợp theo nhạc.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết tạo mẫu 6 âm theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC ÂM NHẠC

Trò chơi âm nhạc: Nghe và vận động theo nhịp điệu nhanh – chậm của tiết tấu.

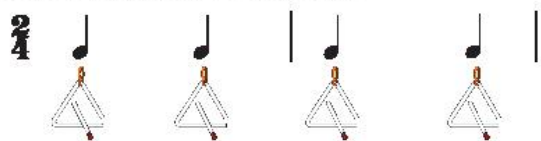
Hướng dẫn: GV hoặc một bạn HS dùng trống gõ với tốc độ nhanh – chậm khác nhau, các HS còn lại có thể vận động vỗ tay, giậm chân theo tốc độ nhanh – chậm từ âm thanh của tiếng trống phát ra.

Thông qua trò chơi âm nhạc, giúp HS nghe, cảm thụ và nhận biết được nhịp điệu nhanh – chậm.

Nhạc cụ

- Đọc tiết tấu và luyện tập gõ trai-en-gô

- Đọc tiết tấu và luyện tập mẫu đệm bằng vận động cơ thể

- Thực hành đệm cho bài hát **Bắc kim thang**

Bắc kim	thang cà	lang bí	rợ, cột qua...

- Nghe, cảm thụ và vận động theo nhịp điệu nhanh – chậm của tiếng trống

đánh trống

vỗ tay

giậm chân

50

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nhạc cụ

Mục tiêu: NLC2, NLÂN4.

Gợi ý:

- GV trình chiếu video clip biểu diễn nhạc cụ dân tộc trong đó có một số nhạc cụ như: sáo, song loan, sênh tiền,... yêu cầu HS nhận biết và nêu tên một số nhạc cụ trên.
- GV hướng dẫn HS đọc tiết tấu theo âm tiết (nốt đen: ta; hai nốt móc đơn: ti ti).
- GV làm mẫu trước các mẫu luyện tập sau đó hướng dẫn cho HS.
- GV tổ chức theo nhóm để HS thực hành gõ đệm cho bài hát.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.4.2.**

NHÀ GA ÂM NHẠC

1. Chọn ra những hình có bạn nhỏ hoạt động âm nhạc.

a.

b.

c.

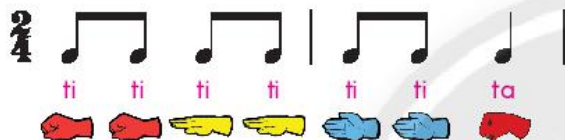
2. Tạo hai mẫu vận động cơ thể theo nhịp đếm 1, 2, 3, 4 với các động tác sau:

3. Tạo hai mẫu gõ tiết tấu bằng một trong các nhạc cụ sau:

4. Đọc mẫu tiết tấu, sau đó kết hợp đọc nhạc theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

5. Em thích các hoạt động âm nhạc nào trong chủ đề này?

- Khám phá và thể hiện cách chơi nhạc cụ dân tộc
- Nghe và vận động theo nhạc bài **Hoa rung rung**
- Hát bài **Bắc kim thang**
- Gõ trai-en-gô và vận động cơ thể đệm cho bài hát

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Nhạc cụ gõ triangle (cho GV và HS)
- Nhạc bài *Bắc kim thang*

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Thực hiện đúng động tác gõ triangle và vận động cơ thể theo mẫu tiết tấu;
- Gõ đệm cho bài hát *Bắc kim thang* bằng triangle và vận động cơ thể theo mẫu đã học.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết lặp lại có thay đổi mẫu tiết tấu đơn giản theo hướng dẫn của GV.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG: Nhà ga âm nhạc

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trong SGK, GV có thể đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề: Chú ý nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như: Em thích nội dung nào trong bài học? Em có thể làm được hay không?...
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi về phẩm chất sau khi học xong chủ đề thông qua nội dung Khám phá, Hát,...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.7.**

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 3 tiết

MỤC TIÊU

- **Trọng tâm:** Nhận biết các trò chơi dân gian.

Phẩm chất:

- PC1: Yêu quê hương, yêu Tổ quốc, tôn trọng các giá trị truyền thống của dân tộc.
- PC2: Thường xuyên hoàn thành nhiệm vụ học tập.

Năng lực chung:

- NLC1: Nhận biết và bày tỏ được tình cảm, cảm xúc của bản thân sau khi nghe bài *Nhịp điệu tuổi thơ*.
- NLC2: Biết trình bày ý tưởng của bản thân thông qua quan sát các hình ảnh trong hoạt động khám phá các trò chơi dân gian.
- NLC3: Hiểu được nhiệm vụ của nhóm và trách nhiệm, hoạt động của bản thân trong các hoạt động học.

Năng lực âm nhạc:

- NLÂN1: Khám phá và cùng tham gia các trò chơi dân gian có kết hợp với âm nhạc như hát đồng dao, các trò chơi vận động có liên quan đến nhịp điệu.
- NLÂN2: Hát bài hát *Em học nhạc* với giọng hát tự nhiên, tư thế phù hợp; hát rõ lời và thuộc lời, duy trì được tốc độ ổn định; nêu được tên bài hát và tác giả của bài hát.
- NLÂN3: Đọc đúng tên nốt. Bước đầu thể hiện đúng cao độ và trường độ các mẫu âm.
- NLÂN4: Bước đầu chơi nhạc cụ đúng tư thế, đúng cách; thể hiện đúng trường độ các mẫu tiết tấu; duy trì được tốc độ ổn định; biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.
- NLÂN5: Cảm nhận được vẻ đẹp của tác phẩm, phân biệt được sự khác nhau giữa dân nhạc dân tộc và dân nhạc hiện đại.
- NLÂN6: Biết vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Khám phá

Mục tiêu: PC2, NLC2, NLÂN1.

Gợi ý:

- GV giới thiệu bức tranh chủ đề.
- GV tạo tình huống hoặc đặt câu hỏi để HS khám phá về tên của các trò chơi (Rồng rắn lên mây, Nhảy lò cò, Chi chi chành chành,...).

Tình huống:

- GV cho HS xem tranh và khuyến khích HS đoán tên được các trò chơi dân gian có trong tranh hoặc GV yêu cầu một số HS dán tên trò chơi dân gian vào hình ảnh phù hợp.
- GV giới thiệu lại cách thực hiện các trò chơi, cho HS đọc lại các câu đồng dao có trong từng trò chơi (có thể chép sẵn vào bảng con hoặc trình chiếu).

• Nhận biết và thực hiện trò chơi dân gian

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Bức tranh chủ đề
- Video hoặc hình ảnh minh họa các trò chơi dân gian
- Đàn phím điện tử, kèn phím hoặc piano
- Nhạc cụ gõ đơn giản
- Bảng tương tác (nếu có)

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nghe và vận động đúng động tác theo nhạc;
- Phân biệt và thực hiện được một số trò chơi dân gian;
- Nêu cảm nhận của bản thân khi chơi các trò chơi dân gian.

– GV có thể chia nhóm để thực hiện trò chơi.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.6.**

Yêu cầu HS nhận biết và nêu tên được một trò chơi dân gian và tên một số bài hát đồng dao Việt Nam.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nghe nhạc

Mục tiêu: PC2, NLC1, NLÂN6.

Gợi ý:

- GV cho HS nghe nhạc và khuyến khích các em vận động phù hợp.
- GV có thể chia nhiều nhóm và phân công mỗi nhóm có một nhạc trưởng, các nhóm lần lượt trình diễn phần vận động qua nhạc trưởng.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.1.2.**

- Nghe, cảm thụ và vận động theo nhạc bài **Nhịp điệu tuổi thơ** – nhạc và lời: Nguyễn Hiệp

EM HỌC NHẠC

Vui tươi **Nhạc và lời: Nguyễn Văn Hiến**

Như chim non, em học nhạc, đô rê mi.
mi pha son, đô rê mi pha son. Như sơn ca, em học
nhạc, mi pha son, son la si, em hát như hoạ mi. Nào bạn ơi
chúng ta cùng học nhạc. Đô rê mi pha son la si đô đô đô.

- Em có những niềm vui nào khi học âm nhạc?

54

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Hát

Mục tiêu: PC2, NLC3, NLÂN2, NLÂN6.

Gợi ý:

- GV có thể khởi động bằng trò chơi **Nốt nhạc vui**. Cả lớp cùng hát và chuyển nốt nhạc (hình nốt nhạc được dán vào quả bóng nhựa nhỏ), khi nhạc dừng (hoặc GV có thể tắt nhạc giữa chừng), nốt nhạc đến vị trí HS nào thì bạn đó lên hát đơn ca.
- GV dạy bài hát theo lối móc xích, tùy năng lực thực tế của HS mà GV thực hiện các bước dạy hát phù hợp.
- GV nên kết hợp việc hát với vận động cơ thể hoặc nhạc cụ gõ đơn giản (tambourine, song loan, triangle,...).

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.2.2.**

Độc nhạc

- Luyện tập mẫu 6 âm theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay có sử dụng nốt Đố

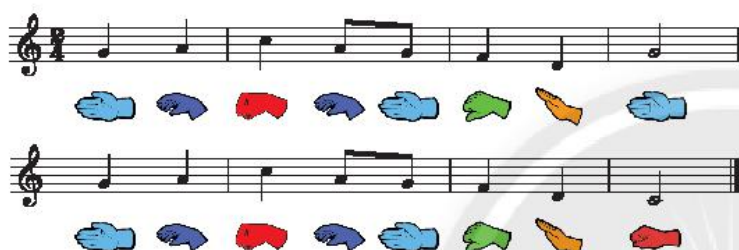
Ví dụ: Mẫu 6 âm

- Đọc mẫu tiết tấu

- Thực hành đọc nhạc theo mẫu

55

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Đọc nhạc

Mục tiêu: NLC3, NLÂN3.

Gợi ý:

- GV cho HS đọc thang âm thông qua trò chơi hát tên các con vật. Ví dụ: gà cổ (Đô Đô), con bê (Rê Rê), con voi (Pha Pha), chim non (Son Son), thiên nga (La La), chim sâu (Đố Đố).
- GV ôn lại cho HS cách nhận biết tên nốt qua kí hiệu nốt nhạc bàn tay.
- GV hướng dẫn HS luyện mẫu tiết tấu.
- GV tổ chức luyện tập các mẫu âm và thực hành đọc nhạc theo mẫu cho HS.
- GV có thể đặt lời ca cho giai điệu bài thực hành đọc nhạc dưới dạng trò chơi vận động để HS thực hiện.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.3.2.**

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Nhạc bài *Nhịp điệu tuổi thơ*
- Hình ảnh minh họa các trò chơi dân gian
- Nhạc nền và văn bản nhạc bài *Em học nhạc*
- Đàn phím điện tử, kèn phím hoặc piano
- Nhạc cụ gõ đơn giản
- Hình ảnh kí hiệu nốt nhạc bàn tay

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Hát được bài *Em học nhạc*;
- Thể hiện được mẫu âm theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay theo mẫu.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nghe và vận động theo nhạc bài *Nhịp điệu tuổi thơ*;
- Nêu cảm nhận của bản thân khi nghe nhạc bài *Nhịp điệu tuổi thơ*.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết tạo mẫu đọc nhạc theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

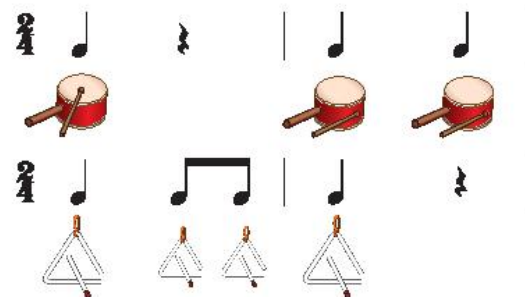
DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Nhạc cụ trống nhỏ, triangle (cho GV và HS)
- Nhạc nền bài *Em học nhạc*

Nhạc cụ

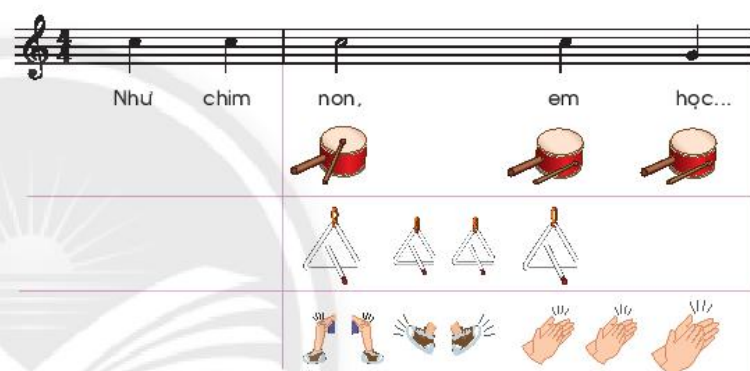
- Đọc tiết tấu và luyện tập gõ trống nhỏ, trai-en-gô

- Đọc tiết tấu và luyện tập mẫu đệm bằng vận động cơ thể

- Thực hành đệm cho bài hát *Em học nhạc*

56

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nhạc cụ

Mục tiêu: NLC3, NLÂN4, NLÂN6.

Gợi ý:

- GV mở nhạc bài *Nhịp điệu tuổi thơ* và yêu cầu HS nghe và vận động theo nhạc.
- GV hướng dẫn HS đọc tiết tấu theo âm tiết (nốt đen: ta; hai nốt móc đơn: ti ti).
- GV làm mẫu trước các mẫu luyện tập sau đó hướng dẫn cho HS.
- GV tổ chức theo nhóm để HS thực hành gõ đệm cho bài hát.

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.4.2.**

NHÀ GA ÂM NHẠC

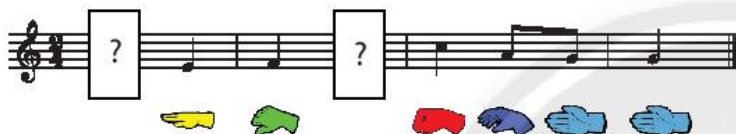
1. Thực hiện lại trò chơi dân gian **Chi chi chành chành** với các bạn.
2. Sáng tạo hai mẫu tiết tấu, sau đó thực hiện vận động cơ thể với các động tác sau:

3. Sáng tạo hai mẫu tiết tấu, sau đó thực hiện gõ tiết tấu bằng các nhạc cụ sau:

4. Chọn một tên nốt Son hoặc La, Đố để thay cho mỗi dấu chấm hỏi (?); sau đó đọc nhạc với kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

5. Em thích các hoạt động âm nhạc nào trong chủ đề này?
 - a. Khám phá các trò chơi dân gian
 - b. Hát bài **Em học nhạc**
 - c. Dùng trống nhỏ, trai-en-gô và vận động cơ thể gõ đệm cho bài hát
 - d. Đọc nhạc theo kí hiệu nốt nhạc bàn tay

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Gõ đệm cho bài hát *Em học nhạc* bằng trống nhỏ, triangle và vận động cơ thể với mẫu tiết tấu đã học.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Biết lặp lại có thay đổi mẫu tiết tấu đơn giản theo hướng dẫn của GV.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết tạo mẫu tiết tấu gõ đệm cho bài hát *Em học nhạc*.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG: Nhà ga âm nhạc

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trong SGK, GV có thể đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề, nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như: Em thích nội dung nào trong bài học? Em có thể làm được hay không?...
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi về phẩm chất sau khi học xong chủ đề thông qua nội dung Khám phá, Nghe nhạc, Hát,...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.7.**

NHÀ GA ÂM NHẠC CHỦ ĐỀ 1, 2, 3, 4

Nghe nhạc

1. Em hãy thực hiện nghe, cảm thụ và vận động theo nhạc bài **A ram sam sam**.
2. Em hãy thực hiện vận động (vỗ tay/ gõ bàn/ bước đều/...) theo nhạc trích đoạn **Trong hang động của vua Núi**.

Hát

Em hãy hát và vận động theo các bài hát sau: **Ngày mùa vui, Múa vui, Trên con đường đến trường, Giọt mưa và em bé**.

Đọc nhạc

Tạo hai mẫu 5 âm dựa trên các kí hiệu nốt nhạc bàn tay sau:

Nhạc cụ

1. Tạo hai mẫu gõ tiết tấu bằng các nhạc cụ sau: thanh phách, trống nhỏ, tem-bơ-rin, song loan.
2. Tạo hai mẫu vận động cơ thể theo nhịp đếm 1, 2, 3, 4 với các động tác sau: vỗ tay, vỗ đùi phải, vỗ đùi trái, giậm chân phải, giậm chân trái.
3. Thực hiện lại bài thực hành gõ đệm và hát theo hình thức đơn ca/ song ca/ tốp ca cho các bài hát sau: **Ngày mùa vui, Múa vui, Trên con đường đến trường, Giọt mưa và em bé**.

Thuởng thức âm nhạc

1. Em hãy gọi tên nhạc cụ sau:

2. Em hãy kể lại câu chuyện âm nhạc **Vương quốc Bánh Kẹo**.

58

TỔ CHỨC THỰC HIỆN NỘI DUNG NHÀ GA ÂM NHẠC CÁC CHỦ ĐỀ

Mục tiêu: Giúp HS tái hiện lại các nội dung bài học đã được sau mỗi học kì

Gợi ý:

- Nội dung trên SGK chỉ mang tính minh họa những dạng câu hỏi, bài tập để giúp ôn lại các nội dung đã học sau mỗi học kì. GV cần linh động và xây dựng nội dung đánh giá phù hợp với năng lực của HS, đồng thời bảo đảm nội dung kiến thức thông qua việc vận dụng sáng tạo của HS vào một vấn đề cụ thể. Hình thức kiểm tra theo cá nhân hoặc theo nhóm, lưu ý lồng ghép giáo dục phẩm chất cho HS.

NHÀ GA ÂM NHẠC CHỦ ĐỀ 5, 6, 7, 8

Nghe nhạc

1. Em hãy thực hiện nghe, cảm thụ và vận động theo nhạc bài **Mùa xuân, Mẹ ơi có biết.**
2. Em hãy thực hiện vận động (vỗ tay/ gõ bàn/ bước đều/...) theo nhạc bài **Hoa rung rung, Nhịp điệu tuổi thơ.**

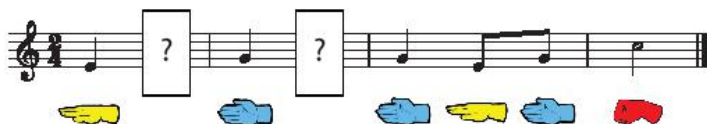
Hát

Em hãy hát và vận động theo các bài hát sau: **Năm mới bình an, Chúc ngủ ngon, Bắc kim thang, Em học nhạc.**

Đọc nhạc

Chọn một tên nốt Pha hoặc Son, La, Đồ để thay cho mỗi dấu chấm hỏi (?); sau đó đọc nhạc với kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

Nhạc cụ

1. Tạo ba mẫu gõ tiết tấu bằng các nhạc cụ sau: tem-bơ-rin, trai-en-gô, song loan, thanh phách.
2. Tạo ba mẫu vận động cơ thể theo nhịp đếm 1, 2, 3, 4 với các động tác sau: vỗ tay, vỗ đùi phải, vỗ đùi trái, giậm chân phải, giậm chân trái.
3. Thực hiện lại bài thực hành gõ đệm cho các bài hát sau: **Năm mới bình an, Chúc ngủ ngon, Bắc kim thang, Em học nhạc.**

Thưởng thức âm nhạc

1. Em hãy gọi tên nhạc cụ sau:

2. Em hãy kể lại câu chuyện âm nhạc **Khúc hát ru trên lưng mẹ.**

59

- Các câu hỏi đánh giá cần xây dựng có tính mức độ như:
 - + Em có thể làm được...?
 - + Em có thể bắt chước/ mô phỏng ...?
 - + Em có thể tự thực hiện mẫu...?
 - + Em có thể tự sáng tạo một mẫu...?
 - + Em có thể tự sáng tạo và biểu diễn....?
- Tùy vào năng lực của bản thân mà HS sẽ có những câu trả lời phù hợp.
- Nên khuyến khích các em tự tin trong việc tự thực hiện hoặc kết hợp cùng với bạn,...

BÀI HÁT THAY THẾ

CHO TÔI ĐI LÀM MƯA VỚI

Nhạc và lời: Hoàng Hà

Cho tôi đi làm mưa với, chị gió ơi chị gió ơi.

Tôi muốn cây được xanh lá, hoa lá được tốt tươi.

Cho tôi đi làm mưa với, chị gió ơi chị gió ơi.

Làm hạt mưa giúp cho đời, không phí hoài rong chơi.

HÁI HOA BÊN RỪNG

Vừa phải, nhẹ nhàng

Dân ca Gia-rai

Lời mới: Hoàng Anh

Ta đi hái hái hoa bên rừng, nghe nghe
(Ta đi) ...hái trái ngon trong rừng, nghe nào

tiếng suối reo không ngừng. Hoa hoa thắm đang đợi chờ, bao mơ
nức tiếng chim trên cành. Con chim trắng bay lượn vòng, nghe chim...

1. ước đang đợi chờ. Ta đi... 2. ...hót vui trong lòng.

ĐỜI CHO EM NHỮNG NỐT NHẠC VUI

Hơi nhanh, tươi sáng, tình cảm

Nhạc và lời: Tường Vi

Đời cho em, đời cho em những nốt nhạc vui. Mẹ cho
(Rồi mai) ...đây, rồi mai đây những nốt nhạc vui, cùng bay

em, mẹ cho em mái ấm tình thương. Thấy cho em, thấy cho
cao, cùng bay xa đến những tầng mây. Tàu ra khơi, buồm ru

em nét vẽ tươi xanh, và cô giáo em
em khúc hát dân ca, càng yêu thiết tha...

với trái tim mến thương hiền lành. Rồi mai...

...đất nước em Việt Nam hiền hoà.

MÙA XUÂN ĐẾN RỒI

Chân trời sáng tạo

Nhạc và lời: Phạm Thị Sửu

Sáng hôm nay trời đã nắng lên rồi.

Cầm tay nhau chúng ta ra vườn chơi.

Ngắm bướm xinh đùa trên cánh hoa hồng.

Mùa xuân tới hát ca reo vui mừng.

NẮNG GIÓ XÔN XAO

Vui tươi

Nhạc và lời: Thy Mai

Nắng gió xôn xao, cây cao bóng mát. Ngan
(Tiếng) ...hát em thơ, vang vang khắp chốn. Hoa
ngát hương đồng, ruộng lúa menh mông. Bé vui bé
nắng rơi đầy, vật áo em thơ. Nắng vui nắng
cười, vật nắng lao xao. Quê hương yêu
cười, toả sáng trên cao. Bay bay khắp
dấu chốn, có cánh cò bay cao. Tiếng...
nắng gió cùng xôn xao!

TRÒ CHƠI 5, 10

Nhạc và lời: Lê Quốc Thắng

Em nhắm mắt để bạn trốn xa. Em mở
Chơi nhắm mắt với bạn rất vui. Em đếm
mắt tìm bạn khắp nơi (năm, mười, mười lăm, hai
số tựa ngàn khúc ca (năm, mười, mười lăm, hai
mười) nơi đây chỉ có một mình em thôi (năm,
mười) ngàn vang câu hát tình bạn hôm nay (năm,
mười, mười lăm, hai mười) Đếm vang vang tiếng cười.
mười, mười lăm, hai mười) Đếm vang vang tiếng cười.

THI HÁT CÙNG CHIM

Vui, tung bừng

Nhạc và lời: Vũ Trọng Tường

Dàn đồng ca em hát, hát thi cùng bầy chim.
Dàn đồng ca em hát, son mi đô đô rê.

Giọng hoạ mi trong vắt, vút lên ngàn cây xanh.
Cùng bầy chim vui hót, la son mi pha son.

Chú bồ nông khăn khăn, bè trăm hừng âm vang.
Suối ngàn reo ào ào, si si si đô rê.

Trại hè sao vui thế, tiếng hát thêm tung bừng.
Thành ngàn âm thanh mới, son son mi rê đồ.

EM THƯƠNG THẦY MẾN CÔ

Nhanh vừa

Nhạc và lời: Phạm Trọng Cầu

Sao em thương thầy và mến cô, hằng chăm lo, hằng gắng sức.

Quyết chí đem trọn niềm hăng say, vì hôm nay, vì mai đây.

Nên em luôn luôn gắng công học hành, vì quê hương, vì đất nước.

Nên em luôn luôn khắc ghi trong lòng, một tình yêu non sông.

BẢN NHẠC DÙNG TRONG PHẦN NGHE NHẠC

HOA RUNG RENG

Nhanh vừa

Dân ca Ba-na

Sưu tầm, kí âm và lời mới: Mỹ Liêm

Ở cùng cầm tay múa ca mừng ngày mùa thóc về khắp
buôn làng. Cùng nhau hát vui ngày mùa thóc về buôn
làng em. Đều chân, đều tay cho buôn cất vang
lũng tiếng cồng chiêng rộn vang hoà theo nhịp vui.

RU EM

Nhịp nhàng, khoan thai

Dân ca Ê-đê

Lời mới: La Sơn

Ơi hoa nắng vàng rong chơi bên suối.
Nắng soi bóng mẹ theo cha lên rẫy.
Pap pap pa ra. Pap pap pa ra. Ru em ru em. Mẹ ra bến nước,
cha lên nương xanh, cam cho em em ngoan, ru em ngoan em
ngoa, ngọt ngào ngọt ngào. Hãy ngủ ngoan nào em Ơi.

IN THE HALL OF THE MOUNTAIN KING

Alla marcia e molto marcato

Alla marcia e molto marcato

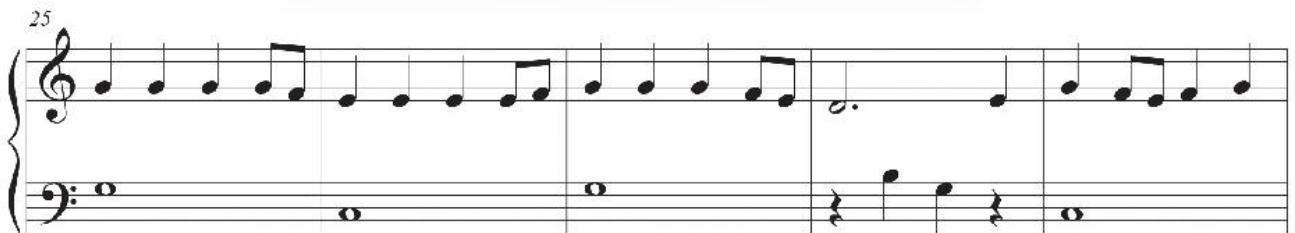
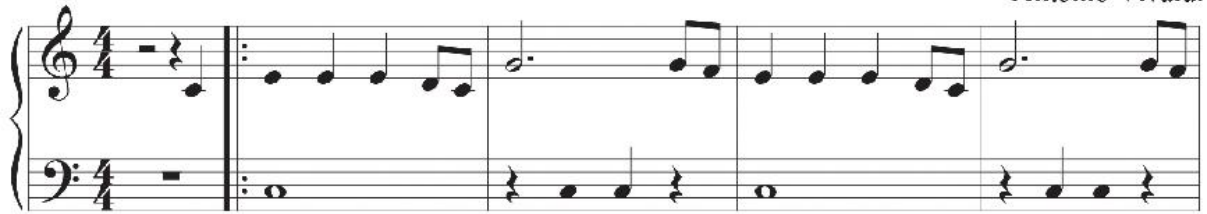
Chân trời sáng tạo

SPRING

(trích Concerto Bốn Mùa—Four Seasons)

Antonio Vivaldi

NHỊP ĐIỆU TUỔI THƠ

Allegro

Nhạc và lời: Nguyễn Hiệp

Nhịp điệu tuổi thơ đang vang lên, rộn ràng bao trái tim. Nhịp điệu tuổi
thơ đang vang lên, với ước mơ thần tiên. Tiếng chim
non với bao nhiêu cuộc đời, yêu thương ở trong tâm hồn người, tuổi
thơ tung tăng ca múa vui bình yên. Khắp quanh
em với bao nhiêu tình người, quanh em có bao la bầu trời, tuổi
thơ tung tăng ca múa theo nhịp đàn vui.

MẸ ƠI CÓ BIẾT

Moderato

Nhạc và lời: Nguyễn Văn Chung

Mẹ ơi có biết con thương mẹ nhiều. Cứ muốn ôm
mẹ và cười thật to. Mẹ ơi con biết mẹ yêu con
lắm, mỗi khi con buồn, có mẹ kê bên. Mái tóc mẹ
thơm, ánh mắt mẹ hiền, thích nhất mẹ hát con sẽ ngủ yên. Đến lúc con
lớn, hứa sẽ chăm ngoan, cố gắng học hành để mẹ được vui.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Tài liệu tiếng Việt

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2018). *Chương trình giáo dục phổ thông – Môn Âm nhạc*. Hà Nội.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2018). *Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể*. Hà Nội.
3. Hồ Ngọc Khải. (2012). *Khái quát một số phương pháp dạy học âm nhạc cho trẻ em tại Hoa Kỳ hiện nay*. Hội thảo khoa học về dạy học Âm nhạc, Mĩ thuật, Thể dục ở trường phổ thông. Hải Phòng: Bộ Giáo dục và Đào tạo.
4. Lê Anh Tuấn, Đỗ Thanh Hiền, Hồ Ngọc Khải (2019). *Hướng dẫn dạy học môn Nghệ thuật tiểu học theo Chương trình giáo dục phổ thông mới – Phần Âm nhạc*. Hà Nội: Nhà xuất bản Đại học Sư phạm Hà Nội.
5. Nguyễn Đăng Bửu. (2019). *Bộ gõ cơ thể – Từ khái niệm đến ứng dụng trong giáo dục âm nhạc*. Tạp chí Khoa học Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh.
6. Nguyễn Minh Thuyết (chủ biên). (2019). *Hỏi đáp về Chương trình Giáo dục phổ thông (quyển 1)*. Hà Nội: Nhà xuất bản Đại học Sư phạm.

Tài liệu tiếng Anh

7. Authors (2005), *Spotlight on Music 1*, Mc Graw-Hill.
8. Bennett, P. D. (2005). *So, why Sol-Mi?*, Music Educators Journal, 91(3). Được truy lục từ <https://doi.org/10.2307/3400075>.
9. Campbell, P. S. (1991), “*Rhythmic Movement and public school music education: Conservative and progressive views of in the formative years*”. American Music Education, 19, 12-22.
10. David Birrow (2014), *The Bucket Book: A Junkyard Percussion Manual*, Alfred Music Publishing.
11. Eric Peter Stead, Dr. Eugene Dairianathan (2015), *First Steps to Music 1*, Star Publisng Pte.
12. Richard Filz (2014), *Body Percussion Sounds and Rhythms: A Comprehensive Training System*, Alfred Music Publishing GmbH.
13. Virginia Hoge Mead (1994), *Dalcroze Eurhythmics: In Today's Music Classroom*, Kent State University.

*Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn
các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn
trong cuốn sách này.*

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Chủ tịch Hội đồng Thành viên NGUYỄN ĐỨC THÁI
Tổng Giám đốc HOÀNG LÊ BÁCH

Chịu trách nhiệm nội dung:

Tổng Giám đốc HOÀNG LÊ BÁCH

Biên tập nội dung: NGUYỄN ĐĂNG BỬU – TRẦN THỊ NGỌC HẠNH

Thiết kế sách: BÙI THỊ NGỌC LAN

Trình bày bìa: THÁI HỮU DƯƠNG

Minh hoạ: NGUYỄN MẠNH HÙNG

Sửa bản in: NGUYỄN ĐĂNG BỬU – TRẦN THỊ NGỌC HẠNH

Chế bản: CÔNG TY CP DỊCH VỤ XUẤT BẢN GIÁO DỤC GIA ĐỊNH

HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH

BỘ SÁCH GIÁO VIÊN LỚP 2 – CHÂN TRỜI SÁNG TẠO

1. TIẾNG VIỆT 2 – TẬP MỘT
Sách giáo viên	6. ÂM NHẠC 2
Sách giáo viên
2. TIẾNG VIỆT 2 – TẬP HAI
Sách giáo viên	7. MĨ THUẬT 2
Sách giáo viên
3. TOÁN 2
Sách giáo viên	8. HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM 2
Sách giáo viên
4. TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI 2
Sách giáo viên	9. GIÁO DỤC THỂ CHẤT 2
Sách giáo viên
5. ĐẠO ĐỨC 2
Sách giáo viên	

Các đơn vị đầu mối phát hành

- **Miền Bắc:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Hà Nội
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Bắc
 - **Miền Trung:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Đà Nẵng
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Trung
 - **Miền Nam:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Phương Nam
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Nam
 - **Cửu Long:** CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục Cửu Long
- Sách điện tử:** <http://hanhtrangso.nxbgd.vn>

Kích hoạt để mở học liệu điện tử: Cào lớp nhũ trên tem để nhận mã số. Truy cập <http://hanhtrangso.nxbgd.vn> và nhập mã số tại biểu tượng chia khoá.

ISBN 978-604-0-26638-5

9 786040 266385

Giá: 17.000 đ